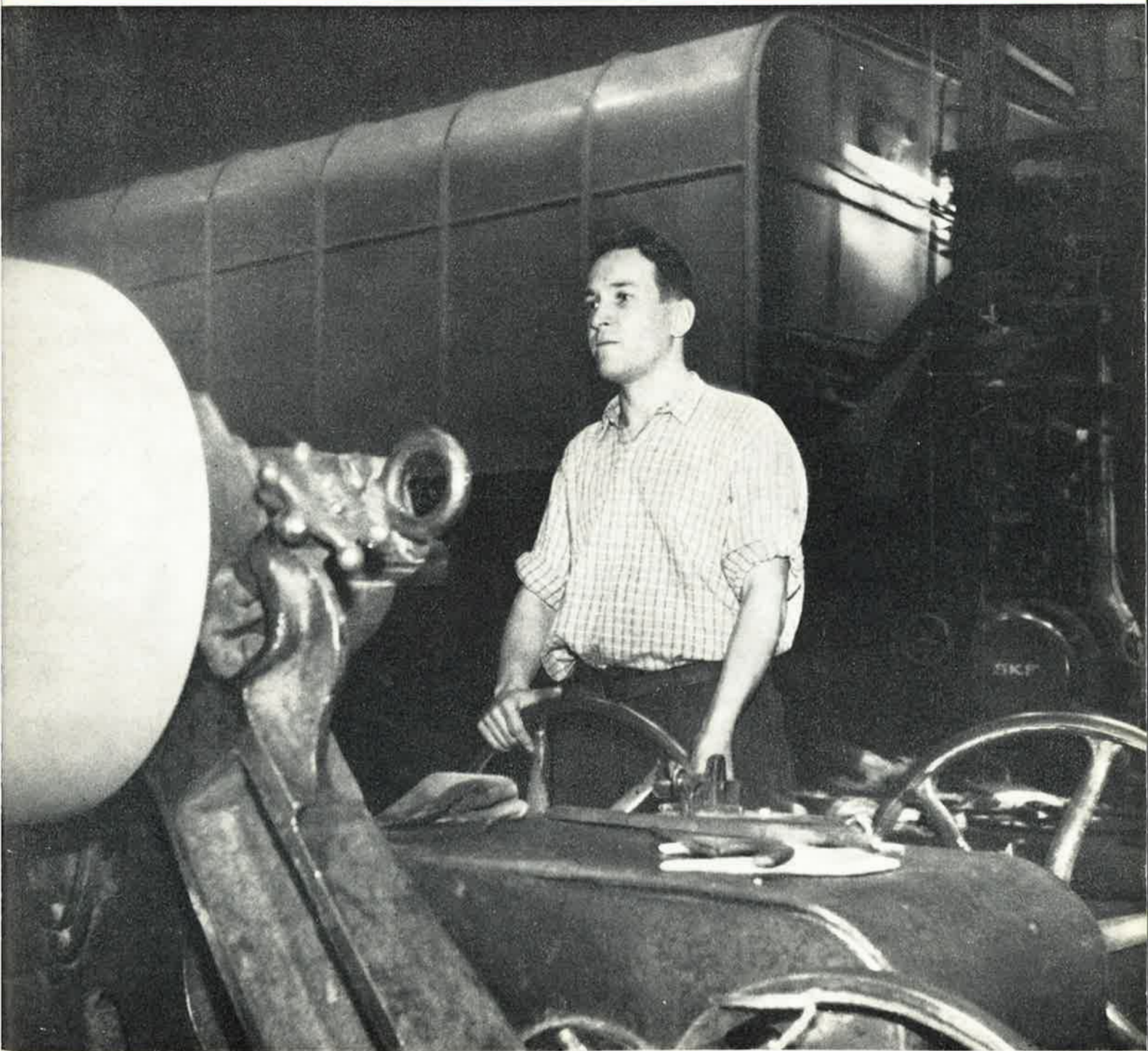

KYMI-YHTYMÄ

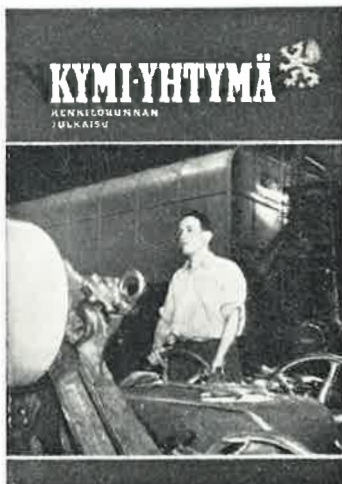
HENKILÖKUNNAN
JULKAISU

- 1 Vuorineuvos K. E. Ekholmin joulu- ja uudenvuoden tervehdys
- 2 Teollisuussihteeri, pastori Toivo Palo: Hyvä on, että Joulu taas tulee
- 3 Kuusankosken seurakunnalla juhluvuosi
- 4 Dipl.ins. Matti Krannila: Sulfiittijäteliemen haihduttamo
- 8 Ammattitaito on valttia
- 14 Keskuslämmityskattila, joka hoitaa itsensä
- 16 Teräskin kutistuu
- 17 Juankosken rakennuskuulumisia
- 18 Valokuvauskilpailun parhaat
- 21 Ilmari Huitti — hämäläismaalari
- 24 Harrastusurheilijoita palkittiin
- 26 Pitkäaikaisesti palvelleita
- 27 Merkkipäiviä
- 32 Harjannostajaiset Haukkasuolla
- 32 Työturvallisuustoimikunta
- 32 Toimituksen tuolilta

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty.

TOIMITUS: VASTAAVA TOIMITTAJA: VEIKKO TALVI - TOIMITUSSIHTEERI: HELI KYLLÖNEN - KIRJAPAINO: KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIP.

Kirjoituksessa 'Ammattitaito on valttia' näemme silinterimies Pentti Suhosen koulua käymässä ja tässä kansikuvassa työnsä ääressä Voikan paperitehtaan Pk VI:n kuivassa päässä

Tässä joulunumerossamme olemme palauttaneet mieliin Kuusankosken seurakunnan juhluvuoden. Seurakunta täytti neljäkymmentä ja kaunis kirkko, Kuusankosken arvokkain arkkitehtoonin luomus, kolmekymmentä vuotta. Joulun hartauskirjoituksen on kirjoittanut monen yhtiöläisen ennestään tuntema Suomen Kirkon Seurakuntatyön Keskusliiton teollisuussihteeri, pastori Toivo Palo.

Dipl.ins. Matti Krannila kertoo Kymintehtaan haihduttamosta, jonka avulla Kymintehtaan höyrykeskus on saanut uuden kotimaisen polttoaineen. Aikaisemmin jäteliemi on jouduttu suurelta osalta laskemaan Kymijokeen, nyt se muuttuu lämpöenergiaksi.

Ammattikoulutus on viime aikoina ollut useasti esillä. Yhtiömme ammatti-

koulu Kuusankoskella on läpikäynyt merkittävän uudistusvaiheen ja ammatikasvatus on ohjattu uusille ja tarkoituksenmukaisille raiteille. Uudesta opetusohjelmasta kerrotaan jälleen tässä numerossa.

Högfors esittelee keskuslämmityskattilan, joka hoitaa itse itsensä. Tehdään tuotteissa on jatkuvasti havaittavissa modernisoitumista.

Valokuvauskilpailumme on päättynyt ja julkaisemme kaikki kilpailussa palkintosijoille päässeet valokuvat. Rungas kuvitus liittyy myös taidemaalari Ilmari Huittia, karkkilalaisten ikiomaa taidemaalaria, esittelevään kirjoitukseen.

Vuoden tulos harrastusurheilurintamalla oli erinomainen ja palkintosato rungas, kuten urheilukauden päättäjäisjuhlallisuuksien selostuksesta ilmenee.

Hyvät yhtiöläiset

Yhtiömme menestyminen on meille kaikille yhteinen ja läheinen asia. Tarkastellessamme päättymäisillään olevaa vuotta voimme todeta sen kuluessa tapahtuneen yhtä ja toista sellaista, joka antaa meille aihetta tyytyväisyyteen. Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin myöntämän lainan turvin on yhtiömme voinut ryhtyä toteuttamaan suurisuuntaista tuotannonlaajennusta. Niin kuin kaikki hyvin tiedämme, Voikkaalle on tilattu uusi sanomalehtipaperikone. Uudisrakennustyöt ovat hyvässä vauhdissa ja jos rakennus- ja hankintaohjelma toteutuu niin kuin on suunniteltu ja jos paperilla tulee olemaan kysyntää, kasvavat pääartikkelimme paperin tuotantoluvut parin vuoden kuluttua melkoisesti nykyisestään.

Voikan tehtaan laajentaminen, uuden säännöstelypadon rakentaminen Voikankoskeen, Kymintehtaan vedenpuhdistuslaitoksen rakennustyöt ja eräät muut uudisrakennukset ovat parantaneet seutukuntamme työllisyystilannetta ajankohtana, jolloin apua tämän asian hoitamisessa on mitä kipeimmin tarvittu. Tehtaittemme tuotantokyvyn lisääntyminen ja raakapuun kasvava tarve tulee vastaisuudessaakin tarjoamaan uusia työ- ja ansiomahdollisuuksia.

Tärkeintä meille juuri tätä vuotta ajatellen on ollut tietenkin se, että tuotantolaitoksemme ovat voineet toimia täydellä tehollaan paria poikkeusta lukuun ottamatta. Nämä tuotannon rajoitukset ovat jo edelliseltä vuodelta meille tuttuja. Riittämättömän kysynnän johdosta sanomalehtipaperin valmistusta on jatkuvasti täytyntä rajoittaa ja samoin markkinoimisvaikeuksien takia Högforsin tehtaalla jouduttiin kesään saakka työskentelemään vajain työviikoin.

Hyvät yhtiöläiset. Työntäyteinen vuosi on jälleen päättymäisillään. Sen aikana on yhtiömme piirissä vallinnut sopu ja työrauha ja varmaan jokainen on puolestaan yrittänyt parhaansa. Kiitän teitä kaikkia kuluneesta vuodesta, toivotan hyvää joulua ja menestystä uudelle vuodelle. Toivotan myös eläkeläisvanhuksillemme joulurauhaa ja hyvää uutta vuotta.

Hyvä on että Joulutaas tulee

Olemme jälleen joulun kynnyksellä.
Hyvä on, että se taas tulee.

Hyvä on, että pyörät hetkeksi pysähtyvät ja sallivat ihmisen olla poissa niiden tuntumasta. Hyvä on, että kokonaan muuta tulee tilalle.

Ei milloinkaan muulloin kuin juuri jouluna se ole siinä määrin mahdollista. Joulun alus on ehkä kiirettä, monen kohdalla vuoden kiireintä aikaa. Mutta itse jouluna on toisin. Selvemmin kokevat muutoksen usein ne, jotka näkevät isojen, tavallisesti yötä päivää pyörivien koneiden pysähtyvän ja oudon hiljaisuuden laskeutuvan suuriin halleihin — heidän itsensä lähtiessä vastaanottamaan rauhan ja hyvän tahdon juhlaa.

Hyvä on, että joulutaas tulee.

Meidän olisi sallittava myös ajatustemme ja koko olemuksemme irtautua arjen puuhista ja ajatuksista. Kokonaan muuta tulkoon todella tilalle: juhlan tuntua, iloa perheemme ja naapureittemme kanssa, lepoa ja hiljaisuutta. Jo sielullinen tasapainomme ja työkykymme vaativat sitä.

Sillä ihmiselämän rytmiin kuuluu työ ja lepo, arki ja juhla. Kukaan ei kestä arjen yhtämittaista painetta. Työmme nykyoloissa kysyy entistä enemmän hermojamme ja sielullisia voimia. Siksi ovat lepo, vaihtelu ja juhla entistäkin välttämättömyyksiä.

Mutta kaksinverroin merkityksellisemmäksi tulee joulutaas, jos se koskettaa vielä syvemmin ihmisenä olemistamme.

Ensimmäisenä jouluna syntyi todellinen ihminen tähän maailmaan. Hänen juhlaansa me viettämme. Jos hän jää pois, katoaa jotain oleellista ja jäljelle jää vain kuin kuori hedelmästä, jos sitäkään.

Kun puhumme Hänestä, puolustamme samalla ihmistä, sillä hänessä asui tosi ihmisyyttä.

Se ilmeni kaikessa, mitä hän oli, sanoi ja teki. Se ilmeni tavassa, millä hän kohtasi ihmiset, miten hän jakoi leivän, lohdutti surevia ja auttoi kärsiviä. Milloinkaan hän ei pitänyt ketään vain välineenä, vaan sanan täydessä mielessä ihmisenä. Se ilmeni myös tavassa, miten hän itse kohtasi kärsimyksen ja kuoleman. Mutta se näkyi myös siinä, miten hän iloitsi ja vietti juhlaa.

Joulutaas on silloin, kun Hän syntyy meissä, tai — niinkuin myös on sanottu — saa muodon meissä. Elämästä muodostuu niin helposti epäinhimillistä. Kasvoiltamme alkavat kadota inhimilliset piirteet. Mutta Kristus on tullut, että me säilyisimme todella ihmisinä.

Usko häneen ei siirrä meitä pois inhimillisen elämän piiristä, vaan auttaa meitä elämään sitä todemmin, aidommin ja syvemmin. Se opettaa meitä myös viettämään juhlaa, jossa olemme mukana ruumiinemme ja sieluinemme, lapsen luottamuksella, ilolla ja ylistyksellä.

Silloin joulusta voi langeta valo koko elämäämme. Se ei ole vain paikka, johon pakenemme, vaan kuin majakka, joka valaisee kulkumme ja osoittaa oikean suunnan.

Hyvä on, että joulutaas tulee. Sitä toivon, että se tulisi jokaisen tämän lehden lukijan kotiin ja elämään.

”Kunnia Jumalalle korkeuksissa,
ja maassa rauha
ihmisten kesken,
joita kohtaan hänellä on hyvä tahto.”

Toivo Palo

Kuusankosken seurakunnalla juhlavuosi

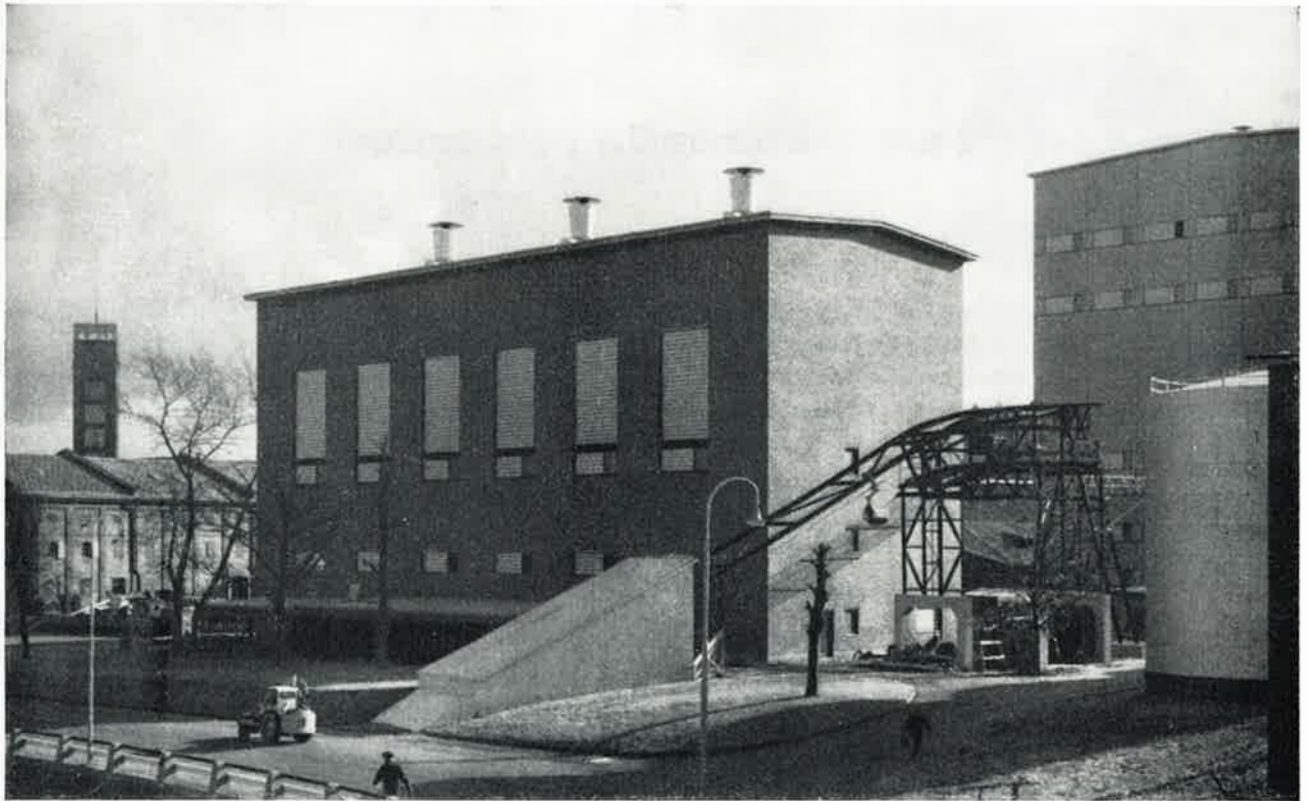
Kuusankosken seurakunta on viettänyt juhlavuotta. Seurakunnan perustamisesta tuli kuluneeksi neljä ja kirkon rakentamisesta kolme vuosikymmentä. Kristinuskon vallatessa Suomenniemen ja keskiaikaisten kirkkojen kohotessa ensimmäisten pitäjien keskipisteiksi muodosti kaakkois-Häme alueeltaan valtavan Hollolan kirkkopitäjän. V. 1539 siitä itsenäistyi Iitin seurakunta ja vuorostaan satakunta vuotta myöhemmin siitä irtautui Valkeala. Lähes kolmesataa vuotta myöhemmin oli Kuusankosken vuoro. Perinteelliset maalaisseurakunnat saivat väliinsä teollisuusseurakunnan nopean teollistumisen ja väkirikkaiksi kasvaneiden tehdaskylien seurauksena.

Kuusankosken seurakunta muodostettiin vaikeana ajankohtana. Silloin vallitsi puute ja veljesviha. Kuluneiden neljän vuosikymmenen kuluessa on kuitenkin tapahtunut

mitä myönteisin kehitys. Väestön elinehdot ovat parantuneet, sivistystaso noussut ja seurakunnallisessa elämässä on tapahtunut ilahduttavaa eheytymistä. On paremmin opittu ymmärtämään tehdasseudun väestön hengellisen elämän tarpeita ja seurakunnan jäsenet ovat puolestaan alkaneet kantaa omakohtaista vastuuta seurakunnastaan.

Kaunis kirkkomme seisoo hallitsevalla paikalla keskellä 'pitäjää'. Se on arkkitehti Armas Lindgrenin viimeisiä töitä. Siinä on havaittavissa perinteellisten kirkkotyylien vaikutusta, mutta samalla se on kyvykkään arkkitehdin suurella hartaudella toteuttama luomus, kauneimpia nuorten kirkkojen joukossa.

Dipl.ins. Matti Krannila:

Haihduttamorakennus edustaa
Kymintehtaan tehdaskuvassa
nykyaikaista arkkitehtuuria

Sulfiittijäteliemen haihduttamo

Lämpötekniikka ja -talous kuuluvat erottamattomasti selluloosan ja paperin valmistusvaiheisiin ja suuren puunjalostustehtaan höyryosaston on kyettävä palvelemaan itse tuotantoprosesseja monella tavoin. Sen tehtävänä on kehittää ja jakaa lämpöä sekä höyrynä että lämpimänä vetenä ja sen on osallistuttava myös sähköenergian kehittämiseen.

Kymi-Yhtymä-lehdessämme on kerrottu niistä suurista uudistuksista, joita Kymintehtaan höyrypuolella on viime aikoina suoritettu. Pääkohteena on ollut neljää polttoainetta käyttävä 'viitoskattila' ja tällä kertaa esittelemme selluloosatehtaan ja höyrykeskuksen väliin rakennetun sulfiittijäteliemen haihduttamon, joka on tehnyt mahdolli-

seksi uuden polttoaineen käyttämisen höyrykeskuksessa. Haihduttamon avulla muutetaan sulfiittiselluloosan jäteliemi paksuliemeksi ja sillä kehitetään nykyisin lähes kolmannes Kymintehtaan tuotantolaitosten tarvitsemasta höyrystä.

Sulfiittiselluloosaa keitetäessä saadaan valmista massaa suunnilleen puolet raaka-aineeksi käytetystä kuusi- tai lehtipuusta. Toinen puoli liukenee keiton aikana keittohappoon, ja tämä jäteliemi on melkein kokonaan jouduttu laskemaan jokeen, koska sitä ei ole voitu käyttää hyödyksi. Vain pienestä määrästä on tehty sulfiittiväkiiviinaa. Siten on joutunut hukkaan suuria määriä puuainetta, joka olisi voinut vaikkapa polttoaineeksi, jos siitä vain olisi saatu poistetuksi

riittävästi vettä. Siten onkin varsin ymmärrettävää, että pyrkimykset tämän 'hukkapuoliskon' talteenottamiseksi eivät ole tämän päivän keksintöjä. Eräät seikat, esimerkiksi haponkestävän teräksen laatu- ja hintakysymys, ovat kuitenkin ratkaisevasti jarruttaneet jäteliemen käyttöönottamista polttoaineena. Vasta toisen maailmansodan jälkeen tämä kysymys on voitu ratkaista suotuisasti sekä teknilliseltä että taloudelliselta kannalta.

Kymintehtaan haihduttamo otettiin käyttöön syksyllä 1957. Rakennus on tilavuudeltaan n. 12.000 m³ ja sen vieressä on kaksi 500 m³:n säiliötä haihduttamatonta sekä kaksi 300 m³:n säiliötä väkevöityä jäteliöntä varten. Säiliöt on tehty haponkestävästä teräksestä. Haihdu-

tuslaitoksen koneiston on toimittanut ruotsalainen toiminimi Ab Raméns Patenter ja haihduttamo on maailman suurimpia. Se kykenee haihduttamaan 145 tonnia vettä tunnissa ja myöhemmin teho voidaan nostaa 160 tonniin. Lähiaikoina tullaankin Voikan selluloosatehtaan jäteliemi kuljettamaan autoilla Kymintehtaalle, joten haihduttamon saama jäteliemimäärä tulee melkoisesti lisääntymään.

Selluloosatehtaalta haihduttamoon pumpattava ohutliemi sisältää n. 12 prosenttia kuiva-ainetta, josta 90 prosenttia on palavaa. Siitä haihdutetaan vettä, kunnes päästään sopivaan sakeuteen, noin 55 prosenttiin. Tällöin liemi saadaan hyvin palamaan, mutta samalla se on vielä siksi norjaa, että sitä voidaan öljyn tavoin pumpata.

Itse haihdutuksen periaate ei ole monimutkainen. Kun haihdutus kuitenkin tapahtuu kuudessa perättäisessä vaiheessa, joista jokainen vaihe on lisäksi jaettu kahteen puoliskoon, tarvitaan tällaista menetelmää varten aikamoinen säiliöiden, putkijohtojen, pumppujen ja venttiilien paljous, josta on turha yrittää ensimmäisellä käynnillä päästä selville.

Jokaisessa haihdutusvaiheessa on lämpöpinta, jonka muodostavat haponkestävästä teräslevyistä valmistetut 'patterit'. Niiden läpi lämpö siirtyy vaiheesta toiseen. Lämpöpinnan toisella puolella kiertää haihdutettava liemi pumpun voimalla. Toiselta puolen antaa lämpöä edellisen vaiheen 'keittäjä' höyry. Puhdasta höyryä johdetaan vain ensimmäiseen vaiheeseen ja siitä saatu lauhde otetaan tarkoin talteen. Viimeisen vaiheen höyry on jo suhteellisen 'kylmää' ja sen lämmöllä valmistetaan 60° C vettä, joka lämmitetään edelleen 85° C:een ja johdetaan selluloosatehtaalte. Selluloosaa valkaistaessa tarvitaan suuret määrät lämmintä vettä ja täten

haihduttamo ikään kuin sivutuotteena antaa valkaisuosastolle valtaosan sen tarvitsemasta lämpimästä vedestä.

Jäteliemi johdetaan haihduttamossa vaiheesta toiseen. Jokaisessa 'portaassa' haihdutetaan osa vedestä, kunnes viimeisessä päästään haluttuun sakeuteen. Höyryn erottuminen liemestä tapahtuu suurissa paisunta-astioissa. Valmis paksuliemi pumpataan säiliöihin ja sieltä edelleen 'viitoskattilaan' polttoaineeksi.

Haihduttamo liittyy siten toisaalta selluloosatehtaan, toisaalta höyrykeskukseen. Selluloosatehtaalta se saa ohutlientä ja antaa sille takaisin lämmintä vettä. Höyrykeskuksesta se taasen saa puhdasta höyryä ja antaa sille päätuotteensa väkevöidyn paksuliemen. Haihduttamo saa siis selluloosatehtaalta ja höyrykeskuksesta yhden 'raaka-aineen' kummaltakin ja antaa kummallekin yhden 'tuotteen'.

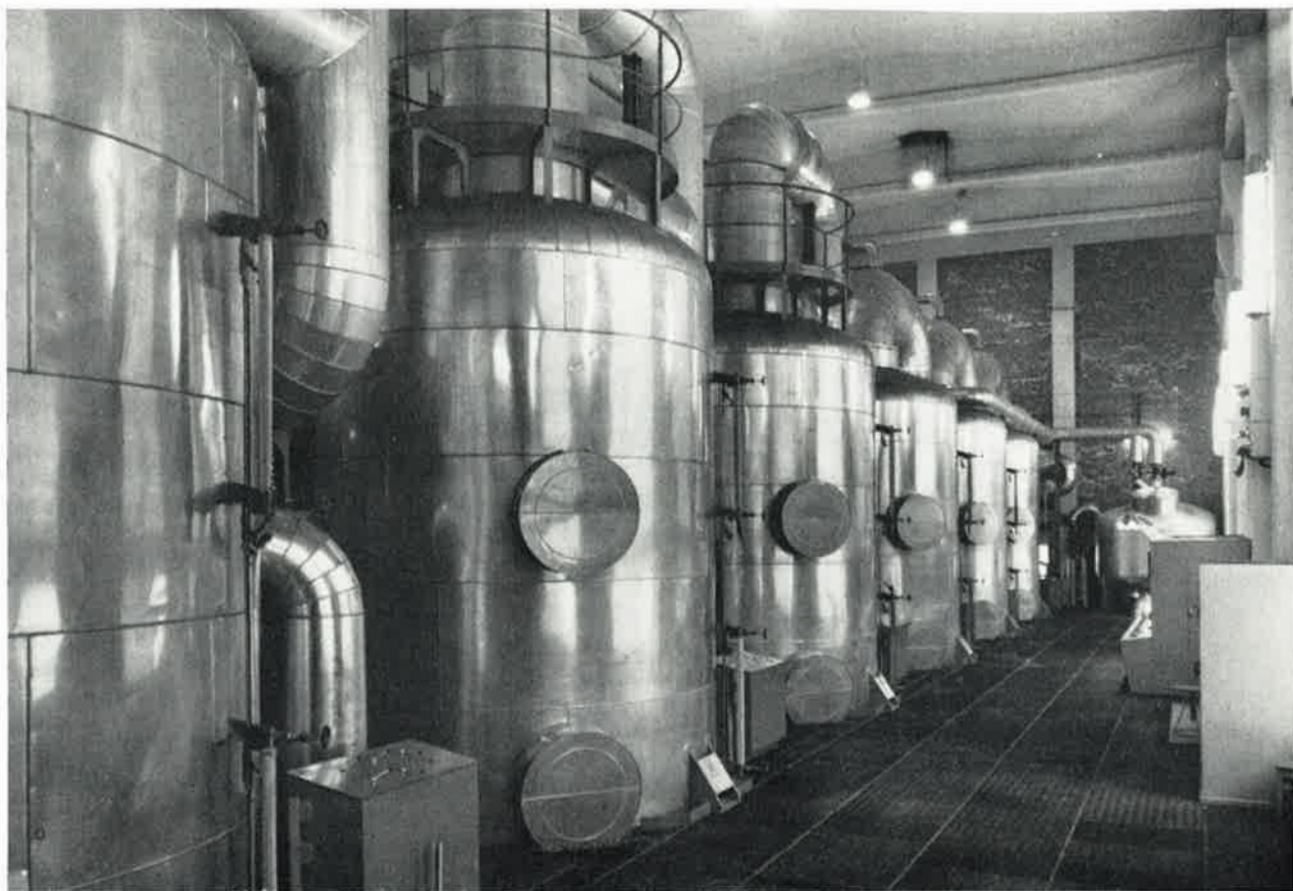
Kuten jo mainitsimme, on jäteliemen käyttäminen polttoaineena varsin uutta teollisessa toiminnassa. Sen tähden siihen liittyy myös monia vaikeita pulmakysymyksiä. Teoreettisen suunnittelun lisäksi on tarvittu käytännön kokemusta, ja menestyksellisesti on monista ikävistä yllätyksistä jo selvittykin. Eniten päänvaivaa sulfiittijäteli-

men haihdutuksessa on kipsistä eli kalsiumsulfaattista, sillä kipsin tuloa jäteliemeen ei tavanomaisessa sulfiittiselluloosan keitossa voida kokonaan estää. Sen määrä voidaan kuitenkin erinäisin toimenpitein pitää kohtuuden rajoissa ja silloin myös haihduttamo toimii tasaisesti ja häiriöttömästi. Tietty kipsipaljous poistetaan päivittäin noudattamalla kokemuksen pohjalla laadittua huuhteluaiakataulua. Haihduttamo on sitä paitsi suunniteltu siten, että mahdollisimman suuri osa kipsistä pysyy liemessä ja joutuu sen mukana tulipesään.

Haihduttamon hoidosta selviytyy yksi mies työvuoroa kohti. Tämä saattaa tuntua melkein uskomattomalta, kun näkee pumppujen ja venttiilien paljouden. Automaattiset säätäjät pitävät kuitenkin huolen tärkeimmistä säätötehtävistä. Haihduttamon hoitajan velvollisuudeksi jää pääasiallisesti vain tarkkailla, että kaikki sujuu suunnitelmien mukaisesti. Hän myös 'muuttaa käskyarvoja' eli ilmoittaa säätölaitteille, mitä niiden kulloinkin halutaan tekevän. Valmiin paksuliemen on oltava sopivan paksuista, lämpötilojen pysyttävä tietyissä rajoissa, nestepintojen oikealla korkeudella jne. Tietojen ja käskyjen välittämiseen mittaus- ja säätölaitteiden välillä käytetään sähkön ohella pai-

Haihduttamon neljä jäteliemi-säiliötä

Haihduttamon ylimmän tason näkymää hallitsevat komeat paisuntasäiliöt, joissa tapahtuu höyryn erottuminen jäteliemestä

Valmiin paksuliemen paisunta-astiat ja automaattiset säätöventtiilit

neilmaa ja -öljyä, jotka virtaavat ohuissa putkissa.

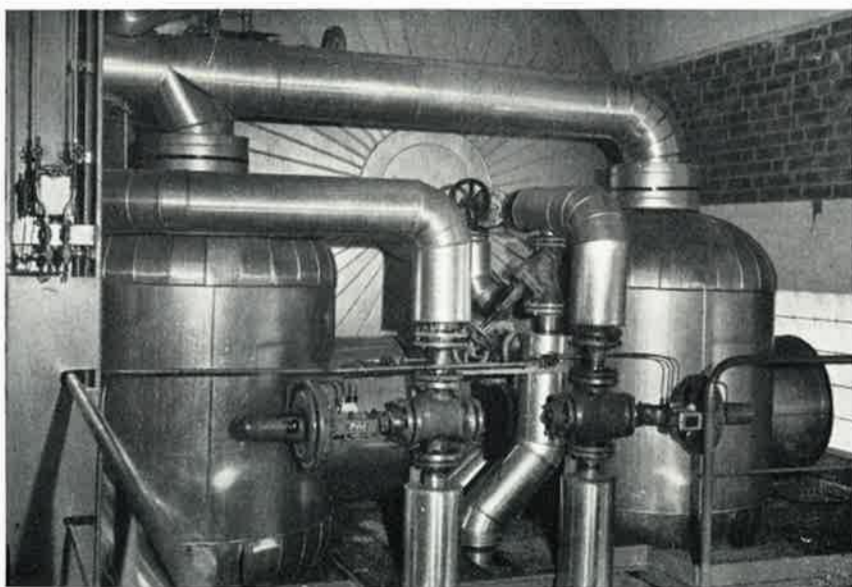
Eräisiin kohtiin on järjestetty hälyttimiä, jotka ääni- ja valomerkein ilmoittavat jonkin olevan vinossa. Esimerkiksi puhdas lauhde saattaa vuodon takia muuttua likaiseksi tai

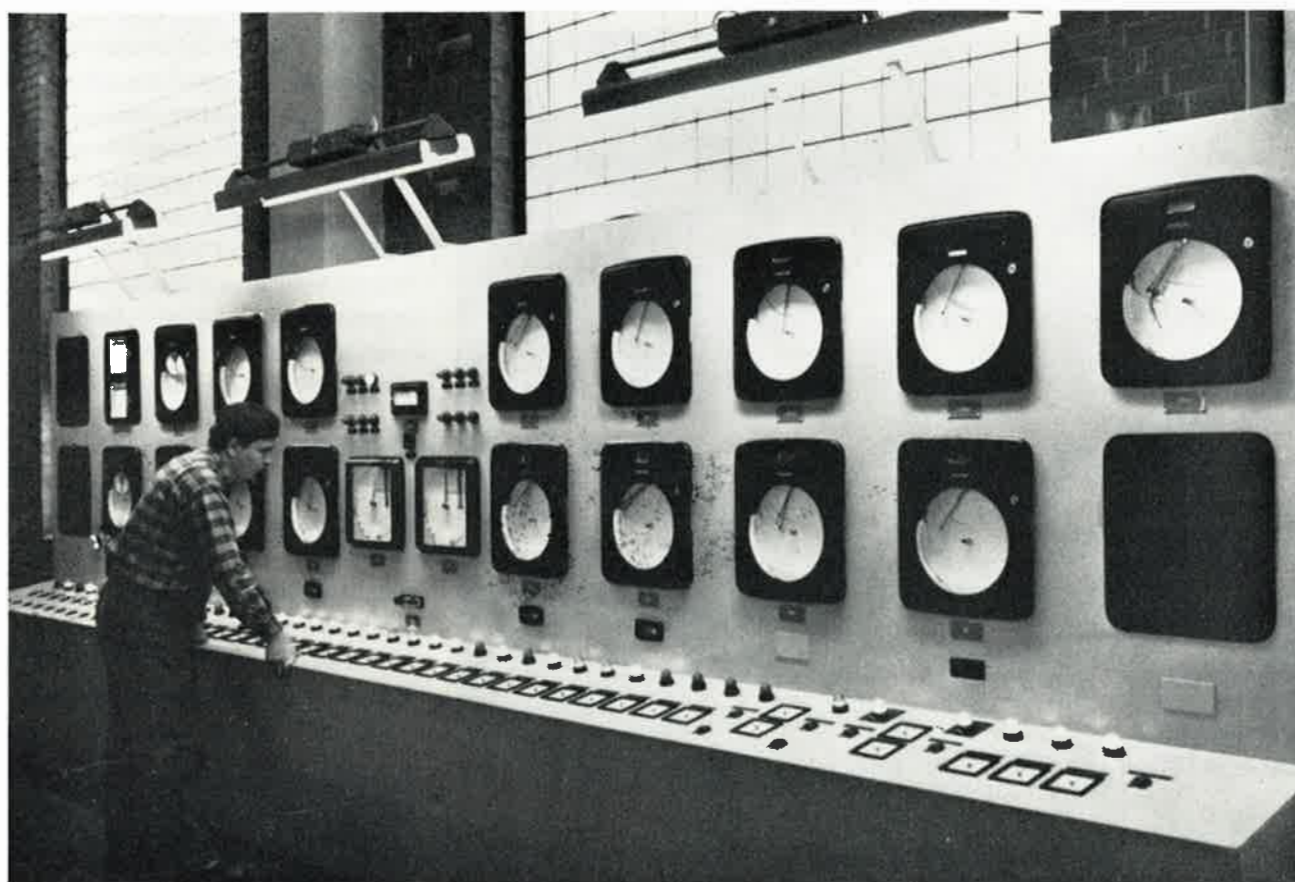
pumpun pysähtyminen voi johtaa liemen 'nekkuuntumiseen' ellei vikaa ajoissa huomata.

Mittarien ja säätäjien huolto tällaisessa pitkälle automatisoidussa laitoksessa on tietenkin tärkeätä. Höyryosaston mittaritekniikko ja -asentajat ovatkin haihduttamalla jokapäiväisiä vieraita — eikä oikeastaan vieraita, vaan itse asiassa 'talon väkeä', jonka on tarkoin tunnettava laitos ja sen oikut.

Myös haihduttamon muu koneisto, pumput ja venttiilit vaativat huolenpitoa toimiakseen luotettavasti viikosta toiseen. Haihduttamon oma laitoshuoltaja suorittaakin päivätyönä tavanomaista huolto- ja tarkkailutyötä sekä pienten vikojen korjauksia. Myös eräitä pumppuja ja putkijohtoja on vaihdettava aika-aulun mukaisesti.

Haihduttamon tuottama 55-prosenttinen paksuliemi ei tosin ole polttoöljyn veroista muutoin kuin

ehkä ulkonäkönsä puolesta. Jäteliöntä polttamalla voidaan kuitenkin säästää huomattavia määriä öljyä tai hiiltä. 'Viitoskattilan' polttoaineet ovat suunnilleen seuraavassa suhteessa toisiinsa: Yhdellä öljytonnilla voidaan kehittää n. 12,5 tonnia höyryä. Vastaava luku kivihiilellä on n. 8 ja jäteliemellä n. 2,5. Nämä suhteet merkitsevät sitä, että esim. yksi kivihiilitonni voidaan korvata 3—3,5 tonnilla tai yksi öljytonni 5 tonnilla paksulientä.

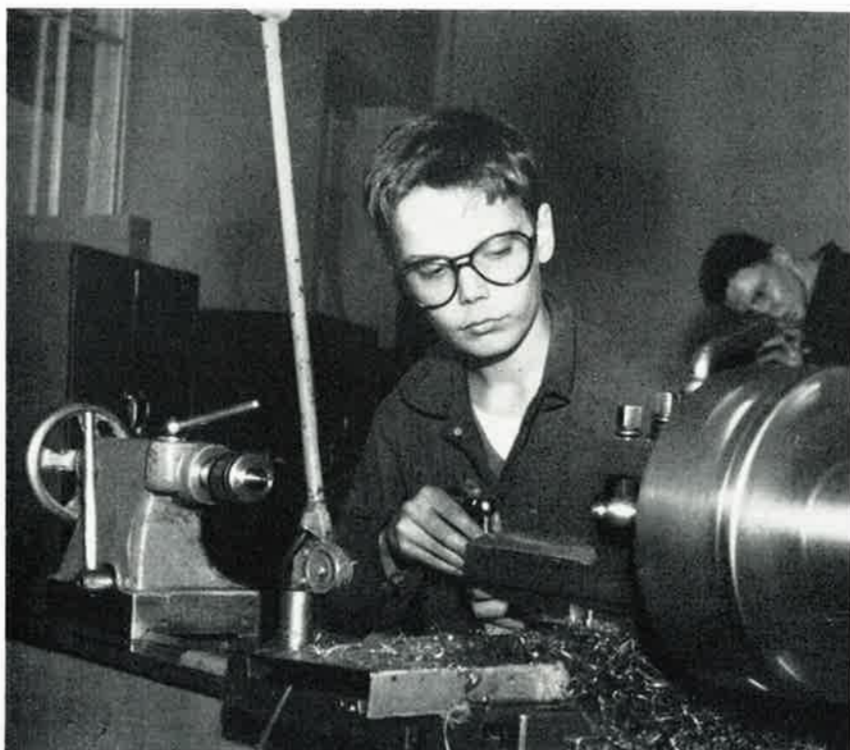
Vaikka haihduttamon 'raaka-aine' saadaankin melkein ilmaiseksi, ei sama enää päde paksuliemen kohdalla. On ollut rakennettava kallis haihdutusjärjestelmä ja lisäksi on käytettävä höyryä sekä haihdutettaessa että poltettaessa jäteliöntä.

Mitä enemmän jäteliuosta voidaan ottaa talteen ja käyttää höyryn kehittämiseen, sitä enemmän tehdas kohdaltaan edistää vesistön puhtautta pysymistä.

Hoitotasolle
keskitetyt mittarit
pitävät
haihduttamon
hoitajan
Ensio Niemen
tilanteen tasalla

'Aivokeskuksen'
on toimittava
luotettavasti
ja sen tähden
mittareita ja
säätäjiä on
säännöllisesti
tarkistettava
Mittariteknikko
Urpo Niinimäki
kierroksellaan

Ammattitaito on valttia

Kuten tiedetään, muutti yhtiön ammattikoulu kaksi vuotta sitten melkoisesti luonnettaan. Poikien valmistavasta ammattikoulusta tuli silloin erikoisalan ammattikoulu teollisuutemme tarpeita vastaavine linjakokoinen ja samalla ammattikasvatus laajeni käsittämään myös aikuisopetuksen.

Olemme selvittelleet uusia opetus-suunnitelmia, muutoksen välttämättömyyttä ja kertoneet myös siitä myönteisestä vastaanotosta, millä kouluviranomaiset ovat tätä muutosta tervehtineet. He pitävät sitä huomattavana edistysaskelena ja toivovat sen koituvan esimerkiksi maamme puunjalostusteollisuuden varsin vähälle huomiolle jääneitä koulutuskysymyksiä kehitettäessä.

Silloin koulun opetusohjelma oli paperilla, mutta nyt siitä on saatu jo kokemusta. Ensimmäisen paperilinan ja puutyölinjan oppilaat pääsivät koulusta viime keväänä ja

ensimmäiset metallilinan ja selluloosa- sekä kemiallisen linjan oppilaat valmistuvat ensi keväänä. Opetusohjelmaa on jo ennätetty täydentääkin, sillä tänä lukukautena aloitti toimintansa sähkölinja. Koulussa on siis viisi opintosuuntaa: 1-vuotinen paperilinja, 2-vuotinen selluloosa- ja kemiallinen linja sekä puutyölinja ja 3-vuotinen metalli- ja erillinen sähkölinja. Vuosittain otetaan kouluun 92 uutta oppilasta ja poikaoppilaiden kokonaismäärä nousee 180:een. Näin monella nuorukaisella on siis tilaisuus hankkia hyvät pohjatiedot vastaista elämänuraansa varten ja täten yhtiö myös saa palvelukseensa miehiä, joilla on hyvät edellytykset kehittyä taitaviksi ammattimieheiksi.

Eipä siten ole ihmettelemistä siinä, että tätä ammattikoulua on viime aikoina käyty katsomassa sekä läheltä että kaukaa ja haluttu tutustua sen opetusohjelmaan. Vieraita

on ennen kaikkea kiinnostanut opetusohjelman tarkoituksenmukaisuus. Koulussa valmistetaan tulevia ammattimiehiä juuri niihin ammatteihin, joita yhtiömme tarvitsee ja siinä laajuudessa kuin uusia ammattimiehiä tarvitaan. Toisaalta linjakoko tarjoaa oppilaille valinnan mahdollisuutta ja luontaisten taipumusten huomioonottamista. Nämä ovat juuri niitä periaatteita, joita nykyaikaisessa ammattikoulutuksessa pidetään peräti tärkeinä.

Kävimme eräänä päivänä tällaisella opintoretkellä koulussa. Metallipuoli oli tarvinnut entistä enemmän tilaa ja vallannut tyttöjen sii-

Tuleva sähkömies Matti Hannula silmä tarkkana ja käsi vakaana sorvin ääressä

Ammattikoulun rehtori Viljo Tanner

vestä lisätilaa levy- ja putkipajaa varten. Metallilinja jakautuu nimittäin useaan haaraan. Ensimmäisenä vuonna annetaan kaikille metallialan oppilaille samanlainen peruskoulutus, mutta sen jälkeen alkaa vähitellen erikoistuminen ja kolmantena vuonna kukin työskentelee yksinomaan oman alansa työpajassa. Tulevat viilaaaja-asetajat työskentelevät suuressa työsalissa, samoin koneistajat. Hitsaajilla on omat opetustilansa ja tulevat levysepät ja putkiasentajat työskentelevät edellä mainitussa uudessa pajassaan. Opetuksen pääpaino on siis

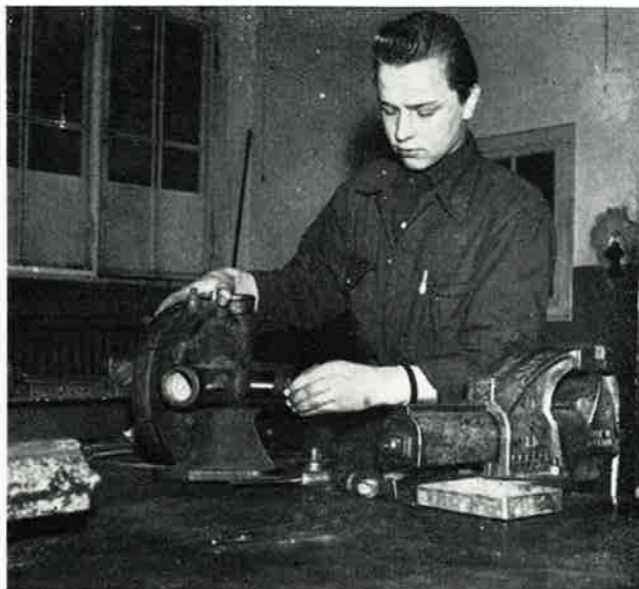
käytännön töissä ja tämä on siinäkin mielessä aivan todentuntuista, että oppilaat joutuvat suorittamaan tehdasosastojen tilaamia töitä. Tällä tavoin pätevän ohjauksen alaisena joudutaan jo tekemisiin samanlaisten työtehtävien kanssa kuin myöhemmin varsinaisella työpaikalla.

Tulevat sähkömiehet aloittavat ammattikoulunsa saamalla metallipuolella ensimmäisen vuoden aikana metallimiehen peruskoulutuksen, minkä jälkeen alkaa erikoistuminen sähköalan töihin. Sähkölinjalla koulutetaan myös mittarikorjaajia.

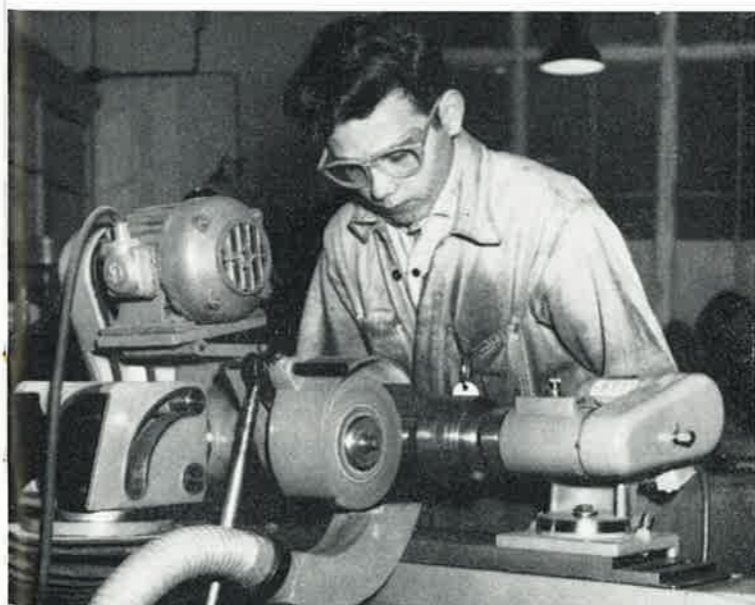
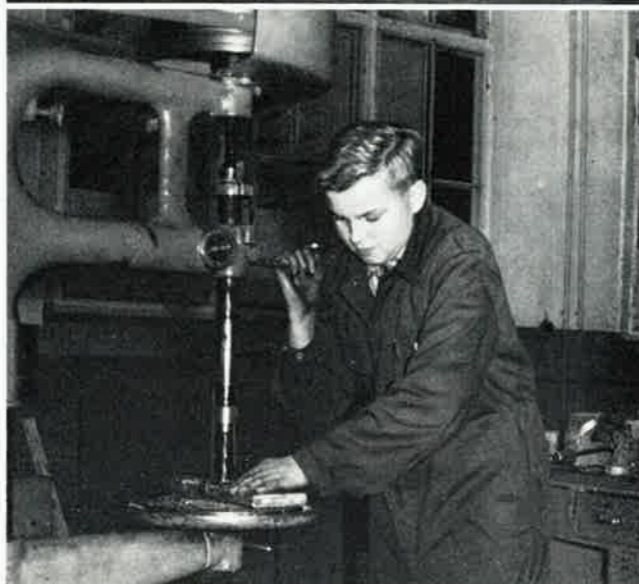
Puupuolella tehdään tavalliseen tapaan penkkistöitä, mutta saadaan opetusta myös rakennusalan töissä. Tarkoituksena on perehdyttää oppilaita varsinaisen puusepän ammatin ohella sellaisiin töihin, joita joudutaan suorittamaan sekä rakennus- että asunto-osastoilla.

Aikaisemmin oli vallitsevana käsitys, että paperimieheksi tullaan vain paperikoneen ääressä ja selluloosantekijäksi selluloosatehtaassa keittimien, pesurien ja pumppujen sekä putkien keskellä. Melkoiselta osaltaan tämä pitää edelleen paikkansa. Nämä ammatit ovat senlaatuaisia, että niihin pätee sananlasku 'työ tekijäänsä neuvoo'. Mutta ny-

Jorma Kemppinen
pumppua
korjaamassa

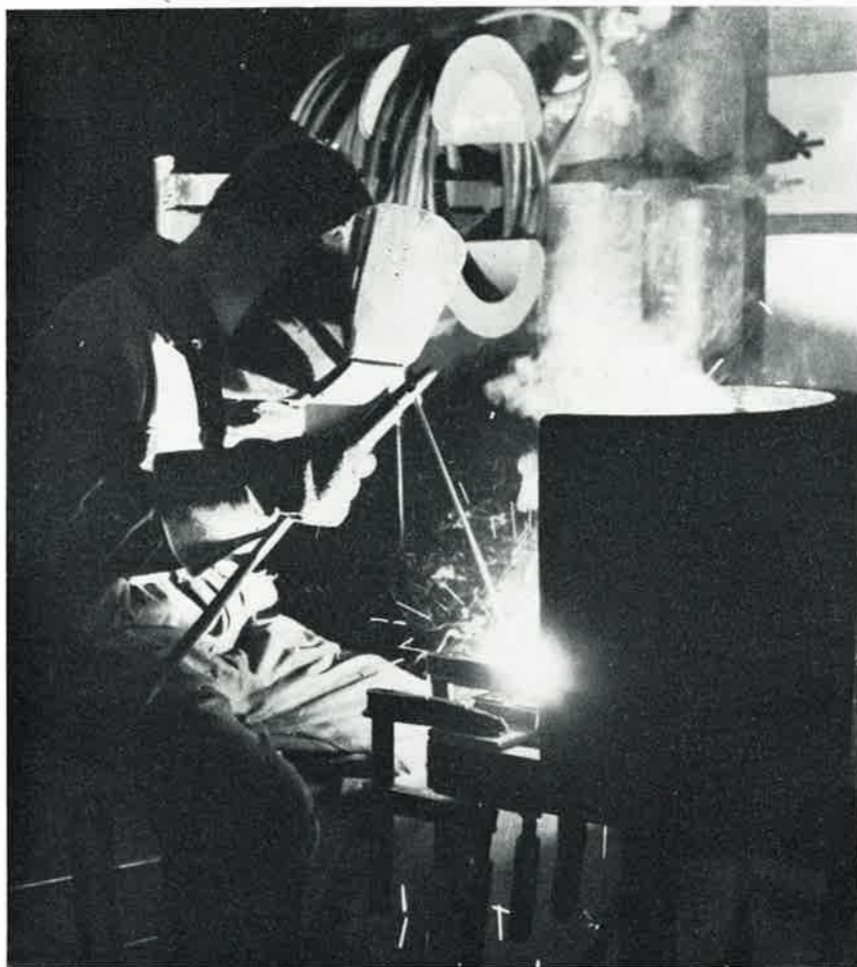
Lasse Tommola
poraamassa

Hannu Salonen
suorittamassa
hienohiontaa

kyisin ollaan sitä mieltä, ettei koulussa saatu oppikaan ole pahitteeksi, vaan pikemminkin korvaamattomana apuna valmistuttaessa ammattimieheksi näillä yhtiömme tärkeimmillä tuotannonaloilla.

Toisen kerroksen kirkkaasti valaistussa laboratorioluokassa häärivät valkotakkiset nuorukaiset paperiteknologian kysymyksiä ratkomassa. Kelpaisi vaikka amerikkalaisille näyttää tällaista opetusta. Suuren luokkahuoneen toisella sivustalla on oppilailla työpöytänsä ja tuolinsa. Siinä tapahtuu varsinaisen luokkaopetus, mutta kesken kaiken tehtävä

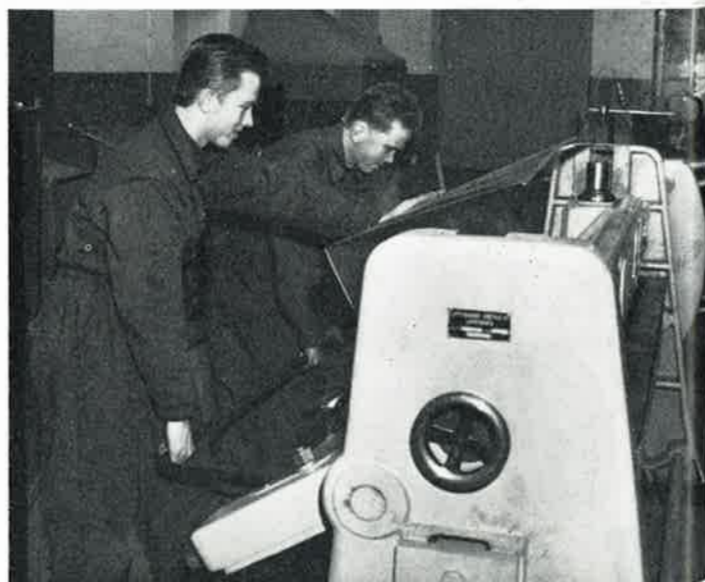
vaatiikin siirtymistä havaintovälineiden ääreen ja niin siirrytään luokan toiselle sivustalle hienojen instrumenttien ja laitteiden pariin. Näin tapahtuu opetus: teoria ja koekiden suorittaminen käsi kädessä. Välillä pistäydytään tehtaalla katsomassa, miten kaikki tapahtuu sitten oikein siellä paikan päällä. Tyytyväisin ilmein koulun rehtori Viljo Tanner esitteleeikin tätä laboratorio-luokkaa. Sen välineisiin kuuluvat koeholanteri, arkinvalmistuslaite siihen liittyvine puristimineen ja kuivausrumpuineen sekä tärkeimmät välineet paperin lujusmäärityksiä ja muiden ominaisuuksien tutkimista varten.

Pienoispaperikonetta tässä paperimiesten laboratorioluokassa ei sentään ole, mutta sen sijaan seinän toisella puolella selluloosalinjan vastaavassa luokassa valmistetaan pie-

noismittakaavassa sulfiittiselluloosaa. Tehtaalta tuodut lastut seulotaan ja keitetään 15 litran vetoises-
sa koekeittimessä selluloosaksi.

Matti Söderholm
hitaamassa

Pentti Nokelainen
ja Martti Jurvanen
levyä taivuttamassa

Keittohappo valmistetaan koetornissa oppilaiden analysoidessa hapon valmistusta. Tällaisessa pienessä mittakaavassa tehtynä haposta saadaankin ihannehappoa, ts. prosenttiluvut vastaavat niitä arvoja, mitä hyvältä keittohapolta vaaditaan.

Keittäminen aloitetaan aamulla ja se päättyy illalla. Tällaisena keittöpäivänä oppilaat joutuvat siten kahteen vuoroon. Valmistetaan pehmeätä ja kovaa massaa ja tietysti siltä väliltä. Massa pestään, suoritetaan laatuksokkeet, määrätään klooriluku, minkä jälkeen massa valkaistaan. Se tapahtuu samojen vaiheiden mukaisesti kuin Kymin selluloosatehtaalla. Parhaillaan oli tekeillä klooraustorni, mikä merkitsee jälleen parannusta koevälineisiin.

Tässä laboratorioluokassa painiskellaan kemian kimpussa. Käytännön töitä on runsaasti, jotta saavutettaisiin riittävä kätevyys tällaisissa tehtävissä. Kellertäviin työtakkeihin puettut nuorukaiset ahkerivat mielellään titrauspöydän ääressä ja koeputkien parissa. Sehän on kuin seikkailua tämä kemian salaperäiseen maailmaan tutustuminen.

Koulun penkillä työn ohella

Muutaman kerran viikossa aikamiehet valtaavat nämä uusitut ope-

tustilat. Parhaillaan on käynnissä paperialan ja selluloosa- sekä kemiallisen alan nuorempien ammattimiesten työtekniliset kurssit ja ensimmäinen mestarikurssi. Työteknilisistä kursseista olemme kertoneet useaan otteeseen. Myös näiden kursien kohdalla tulokset ovat täysin vastanneet odotuksia ja ammattimiesten koulutuksessa onkin otettu pitkä edistysaskel.

Käväisemme myös näiden aikamiesten oppitunneilla. Emme kuitenkaan rohkene ryhtyä haastattelemaan, sillä näillä oppitunneilla ahkeroidaan oikein olan takaa. Työteknilisiä kursseja käydään jokapäiväisen työn lomassa, nuorempien ammattimiesten kursseilla olevat neljä tuntia ja mestareiksi koulutettavat viisi tuntia viikossa.

Otamme kolmesta aikamieskoululaisesta valokuvan ja käymme myöhemmin tapaamassa heitä työpaikoillaan. Raimo Lehtosen löydämme Kymen paperitehtaalta neljännen paperikoneen kuivasta päästä. Paperirulla on juuri kasvamassa täyteen mittaansa. Seuraa rullan vaihto sekä rullan 'tappaminen', mikä ei ole

Matti Puustinen ja Ola Suurnuuj
koepainamassa venttiiliä

Kalevi Kesäniemi ja Markku Lehtinen
nikkaroimassa

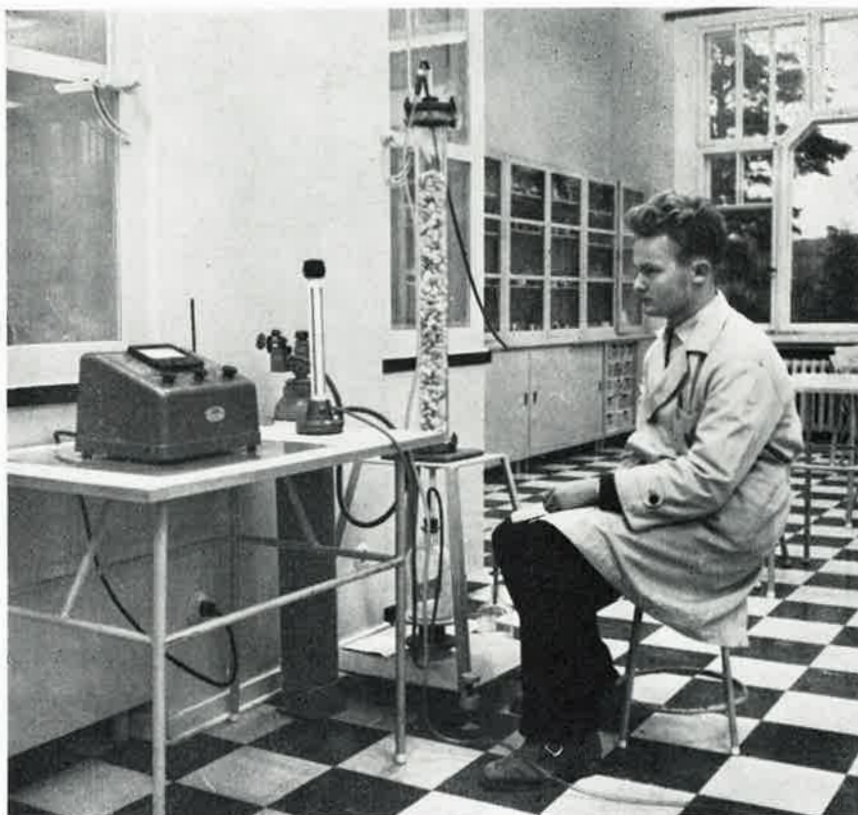
Hely Kallonen
ja Tuula Styman
valmistamassa
voileipiä

sentään sen hurjempaa kuin rullan pintakerroksen irrottaminen ja näytteen ottaminen viattoman puusen 'tappopuukon' avulla. Sen jälkeen seuraa rullan siirtäminen kiilotuskalanteriin. Nämä työvaiheet suoritettuaan Raimo Lehtosella on aikaa keskusteluun. Hän on nykyisin toinen rullamies ja hänen paperimiehen uransa on hyvässä alussa. Ammattikoulusta tultuaan hän joutui ensin paperitehtaan laboratorioon. Täten hänelle tarjoutui tilaisuus perehtyä paperiteknologiaan — samoihin asioihin, joihin ammatti-

koulun paperilinjan uudet oppilaat opetussuunnitelman perusteella joutuvat jo ammattikoulussa harjaantumaan. Sitten hän pääsi koneen tuntumaan puristinpojaksi ja nyt hän on jo miehen töissä. Ikää on 21 vuotta, sotaväki käyty, mutta poikamiehen vapaus on vielä tallella. Eikä se olekaan pahitteeksi, kun tässä on joutunut uudestaan koulunpenkille, naureskelee Lehtonen. Hän käy mielellään työteknilisillä kursseilla ja sanoo, että monet ammattikoulussa saadut tiedot palautuvat oppitunneilla helposti mieleen.

Raimo Väkevä tarkkailemassa
keittohapon valmistusta
selluloosalinjan laboratorioluokassa

la ja paperirata on mennyt poikki. Myös rullan vaihdossa on silinterimies mukana. Hänen tehtävänsä ovat siten erittäin tärkeitä ja edellyttävät suurta perehtyneisyyttä paperin valmistuksessa ja joustavaa yhteistyötä koneen märässä päässä työskentelevän koneenhoitajan kanssa. Suhonen kertoi olevansa niitä, jotka ovat hankkineet ammatitaitonsa työnsä ääressä. Isä työskenteli selluloosatehtaalla ja selluloosan valmistuksesta hän kuuli kotonaan yhtä ja toista, mutta paperitehtaalta ei hänellä ollut kun yksi lapsuuden muistikuva. 7-vuotiaana eräs sukulaismies vei hänet paperitehtaan läpi, mutta sen jälkeen ei

Samanikäinen nuorukainen ja myös poikamies on Pertti Pokki, työtekniillisten kurssien selluloosalinjan oppilas. Hänet tapaamme Kymin selluloosatehtaalta viiden lämmminvesisuodattimen äärestä. Hänen tehtäviinsä kuuluu kuuman veden säätteleminen valkaisuosastolle ja moneen muuhun paikkaan. Vettähän

selluloosatehtaalla tarvitaan valtavat määrät. Siellä se on todella eräänlainen elämäneste, jota ilman ei tulla toimeen. Välillä hän käy lukemassa mittareita ja hoitamassa muita tehtäviä. Selluloosatehdas on alkanut tulla hänelle tutuksi, sillä aikaisemmin hän jo toimi töissä voitelukopissa, puristinpoikana minton-koneella, mallinottajana ja pakkaajana. Hän on siis saanut jo monipuolista käytännöllistä kokemusta selluloosatehtaan töissä ja on tyytyväinen, kun voi nyttemmin kartuttaa tietojaan myös koulun penkillä.

Pentti Suhosen löydämme Voikan paperitehtaan kuudennen koneen kuivasta päästä. Yövuoro on parhaillaan menossa. Suhonen on silinterimies ja tämä kuudes kone on hänen nimikkokoneensa. Hänen työhönsä kuuluvat sellaiset tärkeät tehtävät kuin paperin tasaisuuden ja kosteuden säätäminen ja paperiradan saattaminen rullalle tilanteissa, joissa kone on alkanut risail-

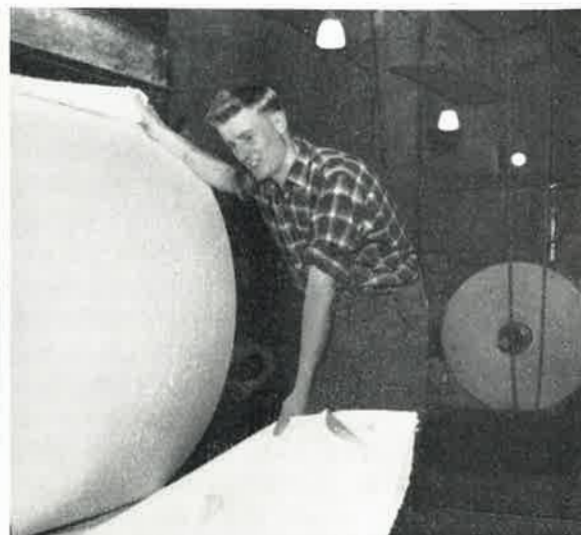

Kari Siren suorittamassa massan
jauhatusta koeholanterissa

Silinterimies Pentti Suhonen
titraamassa kemian tunnilla

Vesimies Pertti Pokki
Kymin selluloosatehtaassa
vesisuodattimia säätämässä
ja ison laskutikun ääressä
matematiikan tunnilla

Toinen rullamies Raimo Lehtonen (edessä) kurssitoveriensa kanssa matematiikan tunnilla ja työpaikallaan Kymin paperitehtaassa PK IV:n rullaa käsittelemässä

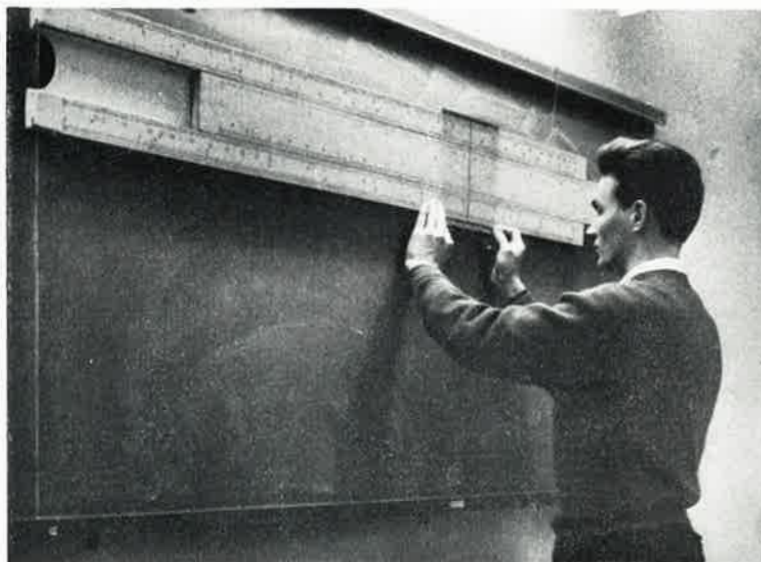
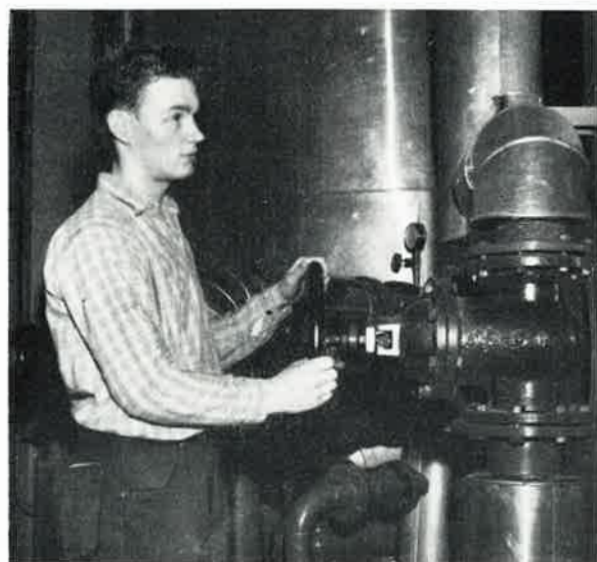
edes ammattikoulussa hänelle tarjoutunut tilaisuutta uuden kosketuksen saamiseen. Koitti sitten päivä, jolloin hän aloitti työnsä paperitehtaassa. Kovin hän oudosti kovaa jyrinää ja tehtaan hajua. Siitä se vaan ura urkeni. Kyllä ammattikoulun uusi ohjelma vastaa paljon paremmin tarkoitustaan. Hän on käynyt ensimmäiset vanhempien ammattimiesten työteknilliset kurssit ja nyt on menossa yli 500 oppituntia käsittävä mestarikurssi. Vaikka opiskelu tapahtuu työn lomassa, on se Suhosen mielestä virkistävää

ja antaa työnteolle ikään kuin uutta kimmoketta. Näillä kursseilla käytäntö ja teoria lyövät kättä toisilleen.

Tyttöjen osaston opetusohjelma uusitaan

Palaamme vielä ammattikouluun. Olemme kertoneet vain nuorukaisien ja miesten touhuista. Totta onkin, että koulun ohjelma on laajentunut heidän kohdallaan ja tyttöjen puoli sen sijaan supistunut. Tämä on aiheutunut siitä, että nyttemmin

myös tytöt käyvät kansalaiskoulun läpi ja tulevat ammattikouluun varsinaisen oppivelvollisuuden suoritettuaan. Parhaillaan on menossa siirtymävuosi ja tänä syksynä ei tyttöjen puolelle tullutkaan uusia oppilaita, mutta ensi syksynä aloittaa tyttöjen osasto toimintansa uuden opetussuunnitelman puitteissa. Kurssi tulee olemaan yksivuotinen ja opetuksen pääpaino on sellaisissa aineissa kuin ruokatalous, käsityöt, kodinhoito ja lastenhoito. Opetussuunnitelman lopullisesti valmistuttua palaamme asiaan uudestaan.

Kun lämmityksessä siirryttiin uunilämmityksestä keskuslämmitykseen, oli se huomattava lämpötekninen edistysaskel. Ennen kaikkea muutos kevensi ihmistyön osuutta. Kehitys kulkee kuitenkin aina eteenpäin ja niinpä tänä päivänä voimme esitellä Högforsin Tehtaan kehittämän keskuslämmityskattilan, jonka hoitamisessa ihmistyön tarve on supistunut melkein olemattomaksi. Voidaankin sanoa, että kattila hoitaa itse itsensä.

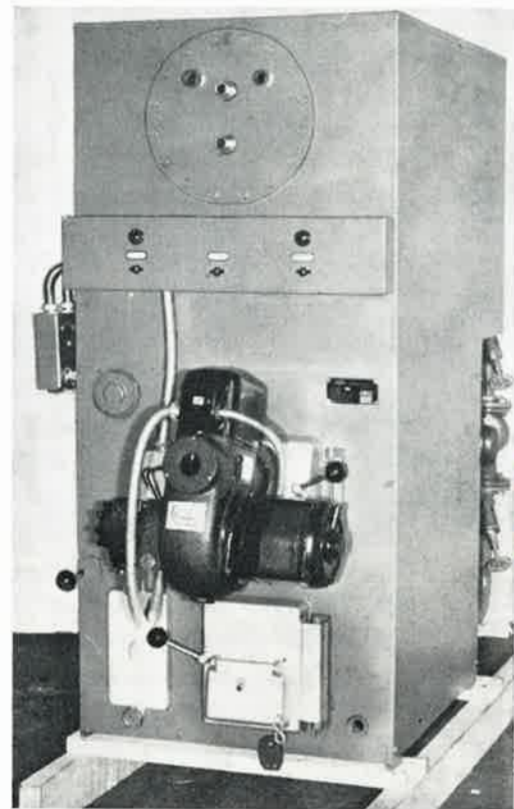
tettä ja se pitää lämpimänä n. 1.600 m³ suuruisen talon. Kaikissa Minor II kattiloissa on lämminvesivaraaja, jonka suuruus vaihtelee 150:stä 200:aan litraan.

Niin hyvä kattila kuin tällainen Minor II jo sellaisenaan onkin, se vaatii joka tapauksessa ihmistyötä. Talvipakkasella joudumme heittämään sen ahnaaseen kitaan usean kerran vuorokaudessa puita, koksia tai antrasiittia. Kaikki nämä polttoaineet soveltuvat Minor-kattilaan.

Keskuslämmityskattila joka hoitaa itsensä

Esittelymme kohteena oleva kattila Minor II on ollut markkinoilla jo useita vuosia. Kestävänä ja lämpötaloudellisesti edullisena kattilana se jo sellaisenaan puolustaa paikkaansa keskuslämmityskattiloiden joukossa. Minor II kattilaa valmistetaan useita eri kokoja. Kahdesta pääty- ja kahdesta väliliitteestä koottu kattila on pienin ja se kykenee pitämään lämpimänä n. 700 m³ suuruisen asuinrakennuksen. Suurimmassa kattilatyyppissä on 11 lii-

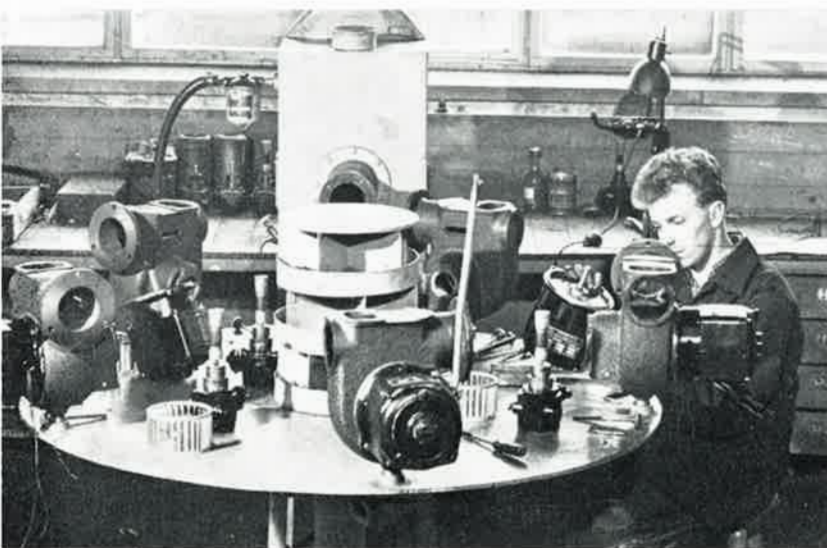
Mutta jos haluamme päästä näiden polttoaineiden aiheuttamasta vaivannäöstä, on meillä mahdollisuus hankkia Minor II myös öljypolttimella varustettuna. Poltin soveltuu Minoriin erinomaisesti. Se voidaan kiinnittää siten, että poltin toimii toisena suuluukkuna. Lämmitettyämme ensin esimerkiksi puilla avaaamme kattilan tulipesän luukun ja käännämme paikoilleen vastakaisella puolella saranoituna olleen luukun, johon öljypoltin on kiinni-

Minor II Automatic kuvattuna edestä

Matti Lingman kokoamassa pyörivän työpöydän ääressä Termis 16 öljypolttimia

Pasi Saarinen suorittamassa hienon automaattisen laitteen avulla Perfecta-pumpun siipipyörän dynaamista tasapainoitusta

tetty. Näin voimme lämmittää öljylä tieteenkin sillä edellytyksellä, että öljysäiliö ja putket on asennettu kattilahuoneeseen.

Öljypoltin on Termis 16-merkinen. Se on korkeapaineöljypoltin, joka käyttää 2—6.3 kg kevyttä polttoöljyä tunnissa. Polttimessa korkeapainepumppu painaa öljyn suuttimeen, joka muuttaa sen öljysummuksi. Samalla suuttimen ympäriltä tulee puhaltimen työntämänä ilmaa, joka öljyyn sekaantuneena muodostaa seoksen. Se palaa kattilassa erittäin tehokkaasti.

Kun vesi kattilassa on kohonnut haluamaamme lämpötilaan, sam-

Kesällähän meidän ei tarvitse lämmittää huoneitamme. Kuitenkin keittiössä ja kylpyhuoneessa tarvitaan lämmintä vettä. Tämänkin voimme järjestää. Tästä huolehtii kattilamme 3-tie sekoitusventtiili. Normaalkattiloissa se on käsikäyttöinen, mutta voimme myös saada kattilaamme moottorisekoitusventtiilin, ja tällöin termostaatti jälleen hoitelee lämmitys- ja lämpimän veden tarpeemme automaattisesti.

Jos haluamme voimakkaan vedenkierron lämmitysputkistossa, saamme kattilamme Perfecta lämpöjohtopumpulla varustettuna. Pumppu on erittäin kätevä ja pieni. Se asenne-

Pumppuun saa lisäksi hälytysreleen, joka joko ääni- tai valomerkein ilmaisee sen, että pumpun käynti esimerkiksi vedessä olleen suuremman roskan tai muun syyn takia ei ole moitteeton.

Kun vielä toteamme, että huoneessa olevan termostaatin ja itse kattilassa olevien merkkilamppujen avulla voimme valvoa kattilan toimintaa, voimmekin rauhassa antaa kattilamme toimia. Kun joskus muistamme tilata polttoöljyä ja suorittaa yleistarkastuksen, palvelee näin uusittu Minor kattila — Minor II Automatic — meitä ahkerasti ja varmasti.

Pekka Laitinen, Harri Linden
ja Esko Löfman
kokoamassa Perfecta-pumppuja

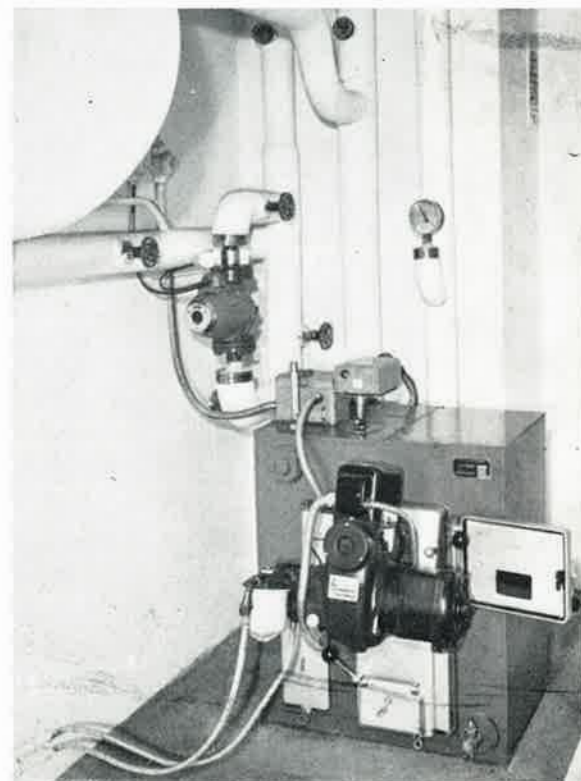
Nykyaikainen kattilahuone:
Minor I kattila varustettuna
Termis 16 öljypolttimella,
erillisellä lämminvesivaraajalla
ja Perfecta-pumpulla

muttaa termostaatti polttimen. Kun taas lämpö kattilassa laskee, syttyy poltin automaattisesti termostaatin antamasta määräyksestä. Sytytys tapahtuu sähkökipinän avulla. Polttimen toimintaa tarkkailee vielä savukanavarele, joka pysäyttää polttimen, mikäli se toimii virheellisesti.

Pienempiä kattiloita varten valmistetaan pienempiä polttimoita. Näistä mainittakoon esimerkiksi matalapainepoltin Termis 24, joka kuluttaa öljyä 0.8—4 kiloa tunnissa.

taan suoraan kattilasta tulevaan lämpöjohtoputkeen. Pumppu on 'märkää' mallia, pumpun vuotovesi kiertää moottorissa voidellen sen. Se ei näin ollen kaipaa hoitoa eikä voitelua ja toimii lisäksi äänettömästi.

Pumpun käyttö on edullista uudisrakennuksissa. Hinta korvautuu siten, että asennuksissa voidaan käyttää ohuempia putkia eikä kattilaa tarvitse asentaa alimmaksi keskuslämmitysjärjestelmässä. Lisäksi radiaattoreiden asennustyö tulee helpommaksi ja myös halvemmaksi.

Teräskin kutistuu

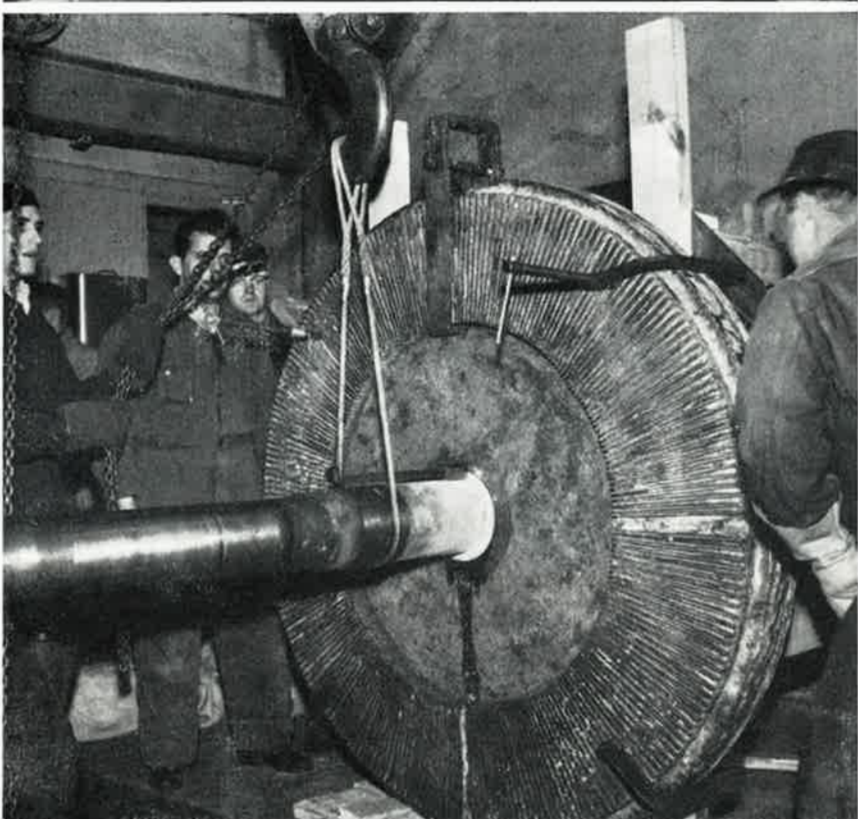
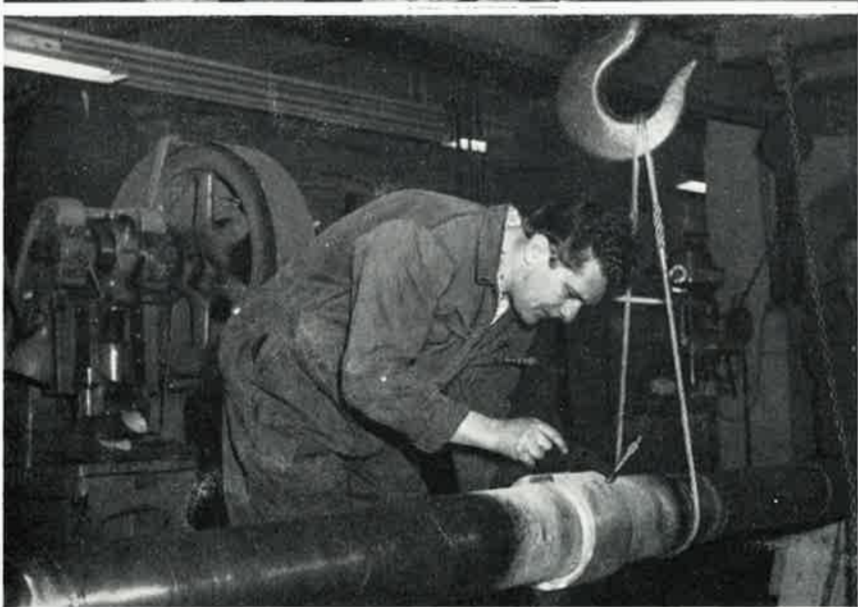
'Keinot ovat monet, sanoi akka, kun kissalla pöytää pyyhki'

Ja on ne keinot myös konepajamiehellä niin kuin tälläkin kertaa aikamoisen pulman tullessa eteen. Mikä lienee pannut Kymin paperitehtaan massanjauhatusosastolla rafinöörin teräkiekon irtoamaan akselistaan. Olipa vielä kolistellut akselin väljäksi. Asiaa tarkasteltiin ja harkittiin tarkkaan: teräkiekon reikä oli koneistettava, kiinnityskohta akselissa täytettävä hitsaamalla sekä sorvattava kutistusmittaan ja kutistettava akselin päälle.

Kutistaminen tapahtuu tavallisesti seuraavasti: Kutistettavaa kappaletta kuumennetaan niin paljon, että sen reikä, joka on koneistettu reikään tulevan akselin läpimittaa pienemmäksi, mahtuu vapaasti akselille ja jäähtyessään tarttuu siihen lujasti kiinni. Mutta nyt ei tarpeellista kuumentamista voitukaan suorittaa, koska kiekossa olevat terät olisivat irronneet siitä kiinnittävien puiden palaessa. Tällöin otettiin avuksi vanhat koetut keinot. Kun ei voitu kuumentaa, niin jäädytettiin. Mutta mistä tarpeellinen kylmyys? Ei sitä ainakaan puhaltamalla saada 300 mm paksua akselia jäähtymään. Mutta eipä hätää! Voikkaalla sitä kylmää riittää. Ilmatehtaalla ilmaa vaivataan ja puristellaan ja niin siitä tulee kummaa tuotetta: nestemäistä ilmaa ja se vasta kylmää onkin, lähes -200°C .

Akselin kutistettavan kohdan ympärille tehtiin puinen kotelo, joka täytettiin nestemäisellä ilmalla. Sitä lisättiin jatkuvasti, koska haihtuminen tapahtui kiivaasti höyryten. Kun tarpeellinen jäähtyminen ja kutistuminen oli saavutettu, purettiin kotelo nopeasti. Huurteinen akseli puhdistettiin, mitattiin ja siirrettiin nopeasti konenosturilla kohdalleen ja sinne se solui teräkiekon reikään usean varman käsiparin ohjaamana. Työ oli onnistunut.

A. K.

Viilaajat Erkki Raita, Reino Nygren ja Veikko Avikainen purkavat jäähdytyskoteloa akselin ympäriltä jäännösilman valuessa huurteisena lattialle. Sorvaaja Veikko Kajander suorittamassa viimeistä tarkistusmittausta. Viilaaja Erkki Raita ja sorvaaja Veikko Kajander tarkastamassa akselin työntämistä paikoilleen kiekon reikään.

Juankosken keskuskansakoulu
alkaa valmistua

Juankosken rakennuskuulumisia

Juankoskella on kuluneen kesän ja syksyn aikana rakennettu perin ahkerasti. Karjalankosken voimalaitostyömaalla on nyt uusi rakennusvaihe meneillään, sillä lokakuun aikana sai Insinööritoimisto Oy Vesi-Pekka suoritetuksi maamassojen poistamisen tulevan voimalaitoksen ja alakanavan kohdalta. Marraskuun alussa tuli koskityömaalle toinen urakoitsija Oy Yleinen Insinööritoimisto Helsingistä, joka suorittaa padon sekä koneaseman varsinaiset rakennustyöt.

Siilinjärven entinen kartonkivarasto, jonka kautta Juantehtaan tuotteet matkasivat yli kaksikymmentä vuotta maailmanmarkkinoille, sai 'muuttokäskyn' Siilinjärveltä. Parhaillaan tätä 12×50 metrin suurista varastoa pystytetään tänne tehtaan uuden kartonkivaraston naapuriksi, missä se tulee entistä

ehompana, saatuaan alumiiniaaltolevystä seinät ja katon, palvelemaan jälleen kartonkivarastona. Varaston urakoitsijana toimii talousneuvos Martti Pasanen Kuopiosta.

Juankosken kunta on alkanut rakentaa uutta keskuskoulua. Uuden keskuskoulun rakentamisessa on kyseessä ensimmäinen rakennusvaihe, joka käsittää varsinaisen kansakoulun. Toinen rakennusvaihe suoritetaan myöhemmin ja se käsittää kansalaiskoulun. Nyt rakennettava keskuskoulun osa on tilavuudeltaan 7.400 m³. Rakennukseen tulee 10 opetusluokkaa, tyttöjen ja poikien käsityötilat, voimistelusalin näyttämöineen ja vahtimestarin asunto. Rakennus on osittain yksiosittain kaksikerroksinen tiilirakennus. Työt suoritetaan kunnan omalla työllä ja vastaavana rakennusmestarina toimii kunnan oma ra-

kennusmestari Tauno Vepsäläinen. Koulun pitäisi valmistua ensi elokuun alkuun mennessä.

Juankosken yhteiskoulun opetustiloja on myös alettu laajentaa. Rakenteilla on n. 6.500 m³ suuruinen tiilinen lisärakennus, josta tulee osittain yksi- osittain kaksikerroksinen. Rakennukseen tulee varsinaisia opetusluokkia 3, tyttöjen ja poikien käsityötilat, kotitalousopetustilat, koulukeittola, luonnonopin opetustilat, kirjasto ja voimistelusalin suihkuhuoneineen. Urakoitsijana toimii talousneuvos Martti Pasanen. Koulun pitäisi valmistua ensi vuoden elokuussa.

Syksyn kuluessa on myös valmistunut rautatien ylittävä ylikulkusilta Ruukintielle. Se on rakennettu valtion rautateiden toimesta. Silta on kahdella aukolla varustettu 11 metriä leveä teräsbetonisilta. Ajo- radan leveys on 8 metriä ja molemmin puolin ajorataa olevien jalkakäytävien leveys 1,5 m. Sillan ja sen kautta kulkevan Ruukintien valmistuminen tulee yhdistämään kunnan omakotialueen Uudenkylän varsinaiseen keskusta. Urakoitsijana toimi Insinööritoimisto Alfred A. Palmberg Oy. Helsingistä.

Rautatien ylikulkusilta Ruukintieellä
Vasen raidepari vie Siilinjärvelle,
oikea Juantehtaalalle

I p. A-sarjassa:
E. Sarkki: Rytmiä

Valokuvaus- kilpailun parhaat

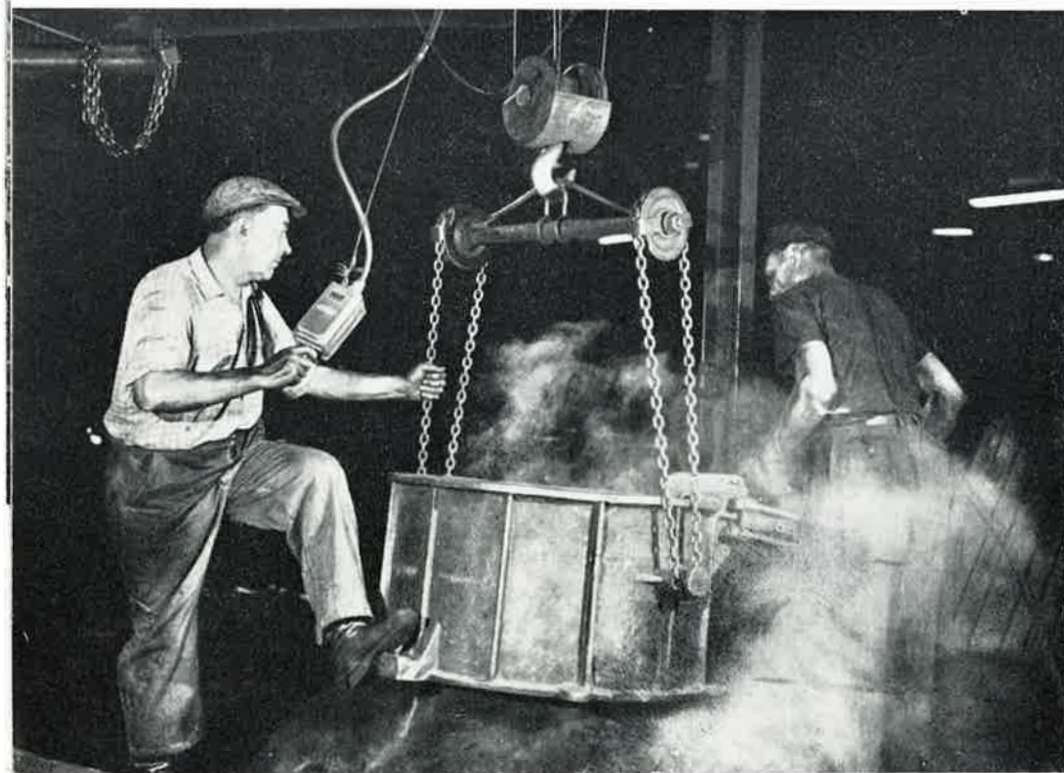
Lehtemme julistama yhtiöläisten keskeinen valokuvauskilpailu päättyi lokakuun 15 päivänä. Kilpailuun lähetettiin 31 kuvaa. Olimme odotaneet runsaampaa osanottoa, mutta hyvä näinkin, varsinkin kun kilpailukuvien tasoa on pidettävä kohtalaisena. Julkaisemme näillä sivuilla samoin kuin takakannen sisäsivulla kaikki palkitut kuvat.

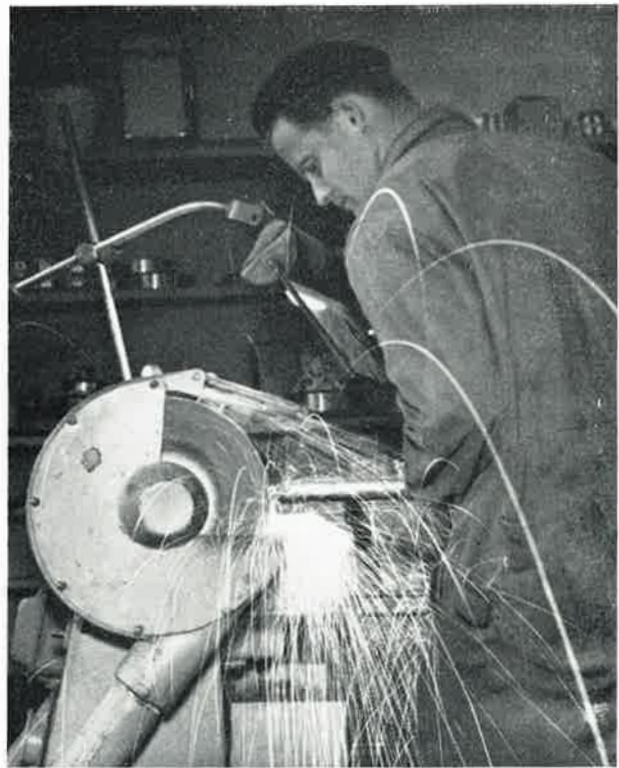
Kilpailu käsitti kolme sarjaa: tehdasnäkymät, lähityökuvat ja yhtiöläisiä harrastustensa parissa. Kilpailija sai osallistua kuhunkin sarjaan kahdella kuvalla. Aihevalinnan rajoittaminen yhtiöläismaailmaan oli varmaan paikallaan, koska nimenomaan tehdasnäkymissä ja työkuvissa oli havaittavissa hyviä aihevalintoja ja asiantuntijain näke-

IV p. B-sarjassa:
Rolf Söderholm: Korkeuksiin

III p. B-sarjassa:
E. Sarkki: Valurit

mystä. Sen sijaan kolmas sarja — yhtiöläisiä harrastustensa parissa — jäi huomattavasti heikommaksi.

Ensimmäisen sarjan palkitut kuvavat osoittavat, millaisia rajattomia mahdollisuuksia tämä aihepiiri tarjoaa. Kaikki palkitut kuvat eroavat suuresti toisistaan ja kuitenkin niissä on saatu esiin jotakin aivan olennaista. Sarjan voitti högforsilainen teknikko E. Sarkki kuvallaan 'Rytmiä'. Siinä nähdään kaksi komeata riviä muuripatoja, jotka ovat juuri tulleet Monorail-puhdistuskoneen hiekkakylvystä. Kuvassa on todella rytmiä, se aivan kuin soi. Teknilliseltä suoritukseltaan kuva on myös moitteeton. Merkonomi Mauri Rytteri pääkonttorin myyntiosastolta oli etsinyt tehdaskuvaansa 'Tehtaan valot' tunnelmaa ja hyvin siinä onnistunutkin, vaikka tällaisen yökuvan vangitseminen ei suinkaan ole helppo tehtävä. Kuva sai toisen palkinnon. Teknikko Eino Rihula päälaboratoriosta sai kolmannen palkinnon, minkä lisäksi häneltä

lunastettiin yksi kuva. Palkitussa kuvassa on sen harmaudesta huolimatta voimakasta massojen vaikutavuutta ja jäntevyyttä. Tämän asiallisen kuvan vastapainona hän on talvikuvassaan katsellut tehdasta romanttisesta näkökulmasta.

Teknikko Sarkki keräsi saaliikseen kolme palkintoa, sillä hän voitti myös toisen sarjan ja sai siinä lisäksi kolmannen palkinnon. Ensimmäisen sijan puolesta hänen neuvot-

telukuvassaan puhui aiheen vaikeus ja hyvä teknillinen suoritus. Toisin rajaamalla kuvasta olisi saanut vielä enemmän irti. Hänen valureita esittävissä kuvassaan on työn vauhtia ja aitoutta. Toiseksi työkuviin sarjassa tuli moottorinhoitaja Tauno A. Hietanen Voikan sähköosastolta kuvallaan 'Räiskettä'. Miehen asento on luonteva, mutta henkilö jää hie-

I p. B-sarjassa:
E. Sarkki:
Neuvottelu

II p. B-sarjassa:
Tauno A. Hietanen:
Räiskettä

III p. A-sarjassa:
Eino Rihula:
Tehdaskompositio

II p. C-sarjassa:
Raine Valleala:
Sähköä ilmassa — maassa

III p. C-sarjassa:
Eino Rihula: Verkkoja kokemaan

man kuin sivuasiaksi häikäisevän kipinäsatteen rinnalla. Tässä sarjassa lunastettiin kuva 'Korkeuksiin', jonka tekijä on laborantti Rolf Söderholm Kymen höyryasemalta. Aihe on hauska keksitty ja kuvassa on jännittävyttä, mutta hieman yksivakainen sommitelma aiheutti miinuspisteitä.

Kolmannessa sarjassa ei katsottu voitavan jakaa ensimmäistä palkintoa. Toiselle palkinnolle sijoittui kuva 'Sähköä ilmassa — maassa', kuvaaja liikuntaneuvoja Raine Valleala Kymintehtaan sosiaalisastolta. Vauhdikas kuva on nimensä veroinen, mutta hyvää tulosta heikensi ikäväsävyinen kopiopaperi. Teknikko Eino Rihula sai tässä sarjassa kolmannen palkinnon tunnelmalli-

sella, mutta liian kovin vastakohdin esitetyllä kalastajakuvallaan.

Onnittelemme voittajia ja kiitämme kaikkia osanottajia kilpailua kohtaan osoittamastaan harrastuksesta. Kaikesta päättäen valokuvausharrastus on yhtiöläistemme keskuudessa mennyt aimo askelen eteenpäin. Katsotaanpa sitten muutamana vuoden päästä, miten on jälleen edistytty. Toivomme tämän kilpailun antavan entistä enemmän intoa ja uusia virikkeitä yhtiöläisvalokuvaajillemme.

Voittajille olemme lähettäneet lupauksiamme palkinnot. Tammikuussa tuonnempana lähemmin ilmoitettavana aikana järjestämme palkittujen kuvien näyttelyn ja poimimme mukaan kilpailukuvien joukosta muutamia muitakin ansiokkaita suorituksia. Tärkeintä tässä tilaisuudessa tulee olemaan kuvien opettavainen arvostelu, jonka pitää arvostelulautakunnan puheenjohtaja, valokuvaaja Matti Pietinen.

Taiteilija Ilmari Huitin
oman kotiseutumuseon tupa

Ilmari Huitti - hämäläismaalari

Monesta karkkilalaisesta tehtaalaiskodista löydämme yllätykseksemme öljyvärimaalauksen: kotoisen maiseman, maalaisnäkymän, henkilökuvan, kukka-asetelman. Ne saattavat tyyliltään ja näkemykseltään melkoisesti poiketa toisistaan, mutta on niillä selvästi sukulaispiirteitäkin. Ja varmemmaksi vakuudeksi on maalauksissa sama tekijänimi: Ilmari Huitti.

Ilmari Huitti on Pyhäjärven ja Karkkilan ikioma taidemaalari ja jo sen vuoksi läheinen tämän seudun asukkaille. Mutta hänen taiteessaan ja hänen persoonassaan täytyy olla myös jotakin aivan erityistä vetovoimaa, koska hänen teoksensa ovat löytäneet tiensä tavallisiin tehtaalaiskoteihin, joissa taide ei ole sentään aivan jokapäiväiseen elämänmenoon kuuluva. Meitä alkoi tämä asia kiinnostaa ja uteliaisuutemme yhä vain lisääntyä, kun kuulumme, että taiteilijan kotoa ne on käyty ostamassa. Työtoverien täyittäessä merkkipäivänsä on lahjan hankkimisessa monesti päädytty maalaukseen ja niin on tehty matka Vaskijärven kylään Ilmari Huitin kotiin. Ei ole

taiteilija taulujaan tyrkytellyt, päinvastoin hänen on usein vaikea luopua niistä, siksi läheisiksi ne ovat hänelle itselleen tulleet.

Ennen taiteilijan luona käyntiämme saimme nähdä komean Huitin töiden kokoelman. Montakymmentä teosta käsittävä kokoelma on talletettuna Pyhäjärven Säästöpankin holviin ja osa siitä on ripustettu myös näytteille. Emme ollut uskoa näkemäämme. Pienessä rautaruukin kauppalassa tällainen pysyvä taidenäyttely: henkilökuvia, maisemia ja väkeviä symbolistisia maalauksia. Näkemällämme oli suorastaan taidemuseaalinen tuntu, sellainen joka jää pysyvästi mieleen.

Kiirehdimme taiteilijaa tervehtimään Pyhäjärven Vaskijärven kylään, jonne on Karkkilasta matkaa runsas peninkulma. Usvainen talviaamu lisäsi odotustamme. Metsät olivat kääriytyneet talviseen vaippaansa ja talojen sekä töllien vaiheilla vallitsi tuo arvokas, hieman salaperäinen rauha, joka saa kaupunkieläjän aina kademielelle. Siinä se oli hämäläinen maisema, hämäläiset ihmiset askareissaan talviaa-

mun hämärässä ja sieltä löytyi myös hämäläinen taidemaalari oman maakuntansa ja oman heimonsa keskeltä.

Säästöpankin holvissa oleva näyttely oli ollut meille yllätys, mutta vielä enemmän meillä oli ihmettelämisen aihetta Ilmari Huitin kodissa. Yhdessä hetkessä meille selvisi hänen hämäläisyytensä elinvoimaiset juuret. Menneitten polvien perintö on hänelle pyhää ja hän on tahtonut toteuttaa tätä sisimmäistä ääntään kirjaimellisesti siirtämällä oman kotinsa ympärille vanhoja

Taiteilija on siirtänyt kotinsa
ympäri kolme vanhaa
aittarakennusta

Taiteilijan omakuva

rakennuksia: Paanun talon Myllykylän torpan ja kolme yksikerroksista aittaa. Siinä ne seistä nököttävät tähän kamaraan kiinnikasvaneina, muistomerkkeinä suomalais-ten kirvesmiesten rakennustaidosta ja ihailtavasta tyylitajusta. Aittansa on Ilmari Huitti kerännyt täyteen vanhoja esineitä ja sisustanut torpan tuvan ja kamarin talonpoikaismuseoksi. Useimmat esineet ovat hänen äitinsä ja isänsä suvun perintöä: uhkeita kaappeja kuin leveä-

harteiset hämäläiset, jyrkät tuvan pöytä, penkkejä, tuoleja ja kaluja kaikenlaisia. Samanlaista tuntua on hänen kodissaankin, mutta joukossa on myös tyylihuonekaluja, jotka kertovat, että taiteilijan mieli on altis kaikenlaiselle kauneudelle.

Ilmari Huitti on ikivanhojen hämäläisten sukujen jälkeläinen. Hänen vanhempansa muuttivat Pyhäjärven Vaskijärvelle naapuripitäjästä Lopelta, ja hän näki päivänvalon Vaskijärven kylässä, johon opintojensa ja vaellusvuosiensa jälkeen myös asettui pysyvästi asumaan. Hänen tapauksessaan ei ole vaikeata lähteä arvailemaan, mistä taipumukset ovat periytyneet. Suvussa on kätevyys kulkenut polvesta toiseen. On ollut nikkareita, kutojia, käsistään aikaansaapia tekijöitä. Sellaisesta perinnöstä putkahtaa siten eräässä vaiheessa taiteilija, sellainen jonka on sisäisestä pakosta astuttava taiteen ohdakkeiselle polulle. Pienestä pitäen Ilmari Huitti alkoi piirtää ja maalata, seinäpape-reihin, oviin, seiniin, jos ei paperia sattunut olemaan käsillä. Nuorukaiseksi vartuttuaan hän sitten ilmaantui Suomen Taideyhdistyksen Piirustuskouluun. Tästä Helsinkiin tulostaan taiteilija on itse kertonut äskettäin ilmestyneessä muistelma-kirjasessaan 'Joutavia juttuja' kolmatta persoonaa käyttäen tähän tapaan:

"Puettuna enonsa vanhuuttaan vi-
hertäviin, sanomattoman piukkoihin

bonksuunihousuihin astui hän taidekoulun peloittavan raadin eteen. Polvien löydessä linkkua ja äänen tärähdellessä levitti hän epäilyttävän näköistä kääroä taidelautakunnan nähtäväksi.

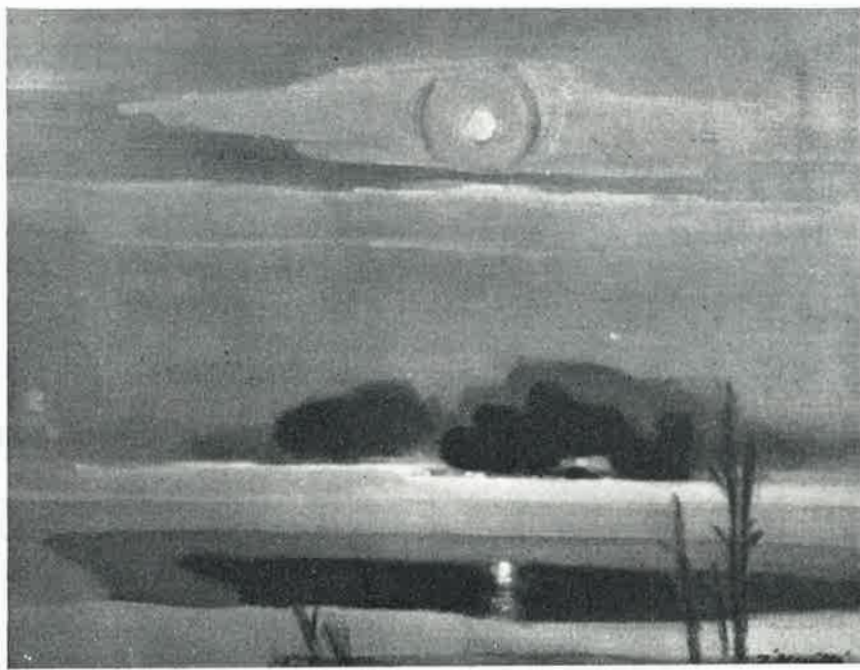
— Hmm, jaaha, murahteli raati useampaan kertaan. Noin valtava kompositio vaatisi melkein, että te astuisitte sen kanssa ulos levittäen monumentaalimaalauksenne ikkunasta näkyvälle torille ja me — tuota noin — täältä katselisimme.

Joosua oli kahden vaiheilla, odottaen levottomana kaikkivaltiaan raadin määräyksiä, kunnes se kotvan kuluttua tuli yllättävään päätökseen:

— Sinut on hyväksytty päätöksellämme Suomen Taideyhdistyksen Piirustuskouluun, varojen puuttues-

Jokimaisema Karkkilasta

Kevättalvinen maisema

sa vapaaoppilaan paikalle, pamautti raati ihan odottamatta.”

Ilmari Huitista oli siis tuleva taiteilija ja hetkeäkään hän ei ole valintaansa katunut. Hän sai jo piirustuskoulussa apurahoja ja myöhemmin stipendejä monelta taholta, järjesti useita omia näyttelyitä ja otti osaa yhteisiin näyttelyihin. Hänen teoksiaan ostettiin Ateneumiin ja moniin muihin kokoelmiin ulkomaita myöten. Mutta itse hän vetäytyi pian omaan kotikyläänsä juurtuen tähän maaperään entistä lujemmin.

Kotoisesta ympäristöstään hän valitsee aiheensa. Maisema ja ihminen näyttelevät siinä keskeisintä osaa. Samat tutut maisemat hän näkee aina uusina vuodenaikojen, valaistuksen ja kulloisenkin taiteel-

taan. Kukkien väriloistoa hän rakastaa. Ylipäänsäkin hän antaa arvovärimille. Hän ei kuulu värin kieltäjiin, jollaisia nykyisessä maalari-polvessamme niin paljon tapaa. Häntä kiinnostavat myös kirjalliset aiheet Hamletia myöten. Läheisin on hänelle kuitenkin Aleksis Kiven maailma ja Seitsemän veljestä tarjoaa hänelle jatkuvasti mieluista maalattavaa.

Ilmari Huitti on elävä kertoja, hänellä on kansanmiehen satuttava sanankäyttö hallussaan. ”Karikkoja täynnä on tämä taiteilijan taival, eikä niitä voi välttää. Väliin tuntuu siltä, että tulee kuljettua erehdyksestä toiseen,” tuumii taiteilija.

Tämä hieman pessimistinen, tosin leikkisällä äänenpainolla lausahdettu toteamus paljastaa kuitenkin

Högforsilainen valuri
Jussi Virtanen

ajan sekavien taidevirtausten keskellä.

Tämä Ilmari Huitin vapaaehtoinen eristäytyminen omaan rauhaansa, omaan synnyinkyläänsä on ollut hänelle suorastaan välttämättömyys. ”On pakko saada olla yksin, saada hengittää vapaasti, sillä vain vapaana ja yksinäisyydessä, häiritsemättä, voi kasvaa ja kypsyä,” tuumii taiteilija.

Ilmari Huitti on nykyisin 62-vuotias. Hän on edelleen täydessä luomisvoimassaan. Ei kulu päivääkään, etteikö hän tarttuisi siveltimeen. ”Tuntuu kuin päivä olisi mennyt hukkaan, jos ei tule maalattua. Myös taito taantuu,” sanoo haastateltavamme.

Hyvästelemme ja kiittelemme. Matka on ollut antoisa. Olemme saaneet tutustua taiteilijaan, joka elää maan hiljaisuudessa itsestään melua pitämättä, mutta jolla on kanssaihmisilleen paljon annettavanaan, ja sehän on taiteilijakutsumuksen pohjimmainen tarkoitus.

Maalaistupa

lisen näkemyksen mukaan. Kanssaihmissään hän katselee valppain silmin, kuvaa heitä hartaasti, väliin taasen huumorin pilke silmäkulmassaan. Varsinkin vanhemman polven ihmiset ovat käyneet hänelle läheisiksi. Maalaistuvat isoine uuneineen ja lattialla olevine kirjavine räsymattoineen ovat hänen mieliaihei-

erään tärkeän puolen Huitin taiteensa. Hän etsii lakkaamatta uutta ilmaisuja eikä jää tyytyväisenä toistamaan itseään. Tästä synnynnäisestä taiteilijan etsijänluonteesta johtuukin, että hän on säilynyt tuoreena ja luomisvoimaisena maaseudun yksinäisyydessä. Näin hän on myös säilyttänyt itsenäisyytensä

Sosiaalipäällikkö Veikko Salander kiinnittämässä 10-vuotismerkkiä nti Aili Kaartisen rintaan

Harrastus-urheilijoita palkittiin

Kymintehtaan urheiluväki kokoontui viettämään kesäurheilukauden päättäjaisjuhlaa lokakuun 27 päivänä Kuusankosken seuratalossa. Tilaisuus, jonka ohjelmasta huolehtivat Kymin höyryosasto ja ulko-työosasto, oli alusta loppuun saakka erittäin onnistunut. Useissa yhteyksissä on puhuttu ja kirjoitettu yhtiöläisperheestä ja yhtiöläishengestä. Erinomaisen esimerkin näiden käsitteiden olemassaolosta saimme jälleen kokea tässä tilaisuudessa, jonka tunnelma oli kodikas ja leppoisaa aivan kuin perhepiirissä konsanaan.

Seuratalon saliin oli kokoontunut reipasta yleisöä yli 250 henkeä. Ka-Ta-Vi-Le-yhtyeen soittama raitakas marssi aloitti tilaisuuden. Teknikko Paavo Sulasen tervehdyspuheen jälkeen sosiaalipäällikkö Veikko Salander, liikuntaneuvoja Raine Valleala ja hra Viljo Hinkuri suorittivat palkintojen jaon. Upea palkintopöytä häikäisevine palkintohopeineen tarjosi riemullisia hetkiä palkinnonsaajille. Suosionosoituksia ei säästetty ja iloinen tunnelma oli ylimmillään. Palkintojen jaon jälkeen katseltiin filmejä ja kuunneltiin Henny ja Gunnar Takolanderin laulelmia. Maukkaan pulakahvin nautittuaan urheiluväki

pyörähteli kesän viimeisiä verryttelytansseja yhtyeen huolehtiessa musiikista.

Tilaisuudessa jaettiin yleisurheilu-kilpailujen, pesäpallosarjan ja suunnistuskilpailun sekä harrastusurheilu-kilpailujen palkinnot. Kahden ensiksi mainitun kilpailun tulokset olemme aikanaan julkaisseet, joten emme enää tässä yhteydessä niihin puutu. Suunnistuskilpailussa pääsivät palkinnoille seuraavat: miesten sarjassa Juha Laine, Ensio Erkinharju ja Jaakko Taskinen, miehet yli 43 v. Unto Kantola, miehet yli

35 v. Hugo Hänninen ja Yrjö Kekki, nuorukaiset alle 18 v. Kari Kantola, Pekka Yrjölä ja Aarno Kari, naisten sarjassa Alli Lahtinen, Else Kantola ja Aili Kaartinen.

Oik.: Voikkaalaisia 10-vuotismerkin saajia ja Arvo Tiilisen perhe valitsemassa perhekilpailun palkintoa

Komea rivi urheilijainaisia Kuusankosken seuratalossa

Harrastuskilpailuissa jaettiin tänä vuonna 144 hopealusikkaa. Kuten muistettaneen saavat hopealusikan yhtiön palveluksessa olevat henkilöt, jotka kuluvan vuoden aikana ovat saavuttaneet yhteensä viiteen arpaan oikeuttavan tuloksen siten, että arpoja on kerääntynyt vähintään kahdessa harrastuskilpailussa. Palveluksessa olevien vaimot pääsivät osallisiksi palkinnoista arvonnän perusteella.

Osanotto harrastusurheilukilpailuihin on ollut kautta vuosien erittäin vilkasta. Tämä urheilumuoto on saavuttanut laajalti ystäviä, koska se on jokamiehen urheilumuoto, joka ei vaadi erityistä harjaantumista, vaan kaikki, jotka kynnelle kykenevät voivat sitä menestyksellä terveydekseen ja virkistyksekseen harrastaa. Moniin kymmeneen nou-

tulossa tälle 10-vuotisetapille on 37 henkilöä, joilla on kilpailuvuotia viidestä kymmeneen. 5-vuotismerkkejä jaettiin tänä vuonna 19:lle henkilölle, neljän leijonan hihamerkkejä 33:lle, kolmen leijonan 48:lle, kahden leijonan 65:lle ja yhden leijonan 108:lle. Järveläisen Kultasepänliike oli lahjoittanut kaksi palkintoa, jotka ojennettiin Anneli Kalliolalle ja Olavi Korhoselle, jotka kuluneen vuoden aikana olivat osallistuneet jokaiseen harrastuskilpailuun viidellä arvalla.

Aikaisemmin iltapäivällä oli lapsille ja nuorisolle järjestetty seurataloon samanlaatuinen tilaisuus, jossa he musiikin, filmiesitysten, limonaadin ja leivosten juhlistaessa tapauksen saivat palkintonsa. Yleisöä tässä tilaisuudessa oli 170 henkeä. Lopuksi suoritettiin tyttöjen ja poi-

Lisäksi oli ohjelmassa kilpailuja, yhteislaulua, filmiesityksiä ja kahvitarjoilu. Pirteän kesäurheilukauden päättäjäisjuhlan ohjelma päättyi karkelointiin.

Voikkaalla jaettiin 92 hopealusikkaa, yhden leijonan hihamerkkejä 69, kahden leijonan 39, kolmen leijonan 20 ja neljän leijonan 25. 5-vuotismerkkejä sai 25 henkilöä. 10-vuotismerkkejä saivat seuraavat kymmenen henkilöä: Terttu Jokiranta, Anssi Joutjärvi, Erkki Knapp, Lasse Knapp, Väinö Lehtinen, Kalevi Palander, Eino Peltola, Esko Rantanen, Raili Turkkila ja Armas Virtanen. Kymmenen ja viiden vuoden välillä ponnistelee 46 harrastusurheilijaa. Yksitoista harrastusvuotta on takanaan Paavo Vähäsellä ja kaksitoista Aune Peltolalla sekä Veikko Nurmisella.

seva on se uskollisten harrastusurheilijain joukko, jolla vuodesta toiseen riittää tarmoa ja innostusta suorittaa vuosittain viiteen arpaan oikeuttava tulos. Täkäläisten harrastusurheilijain joukossa on kaksi henkilöä, Hilda Toivonen ja Hjalmar Lahtinen, jotka jo kahdentoista vuoden ajan ovat olleet viidellä arvalla pelissä mukana. 10-vuotismerkin saajia oli kymmenen, nimittäin Sulo Korsberg, Leevi Ollila, Toivo Puhjo, Markku Tuviala, Ilmari Tikala, Saara Hänninen, Aili Kaartinen, Elli Tuukkanen, Sirpa Tuukkanen ja Aune Pietilä. Hyvää vauhtia

kien kesken hauska viestikilpailu, jonka pojat voittivat.

Voikan seurataloon oli kolmisen sataa urheilun harrastajaa sonnustautunut samanlaisissa merkeissä lokakuun 28 päivänä. Timo Lunkan yhtyeen musiikkiesityksen jälkeen lausui sosiaalivirkailija Keijo Jokiranta läsnäolevat tervetulleiksi. Palkintojen jaon suorittivat työpaikka-urheilutoimikunnan jäsen Einari Virtanen ja Keijo Jokiranta. Tilaisuudessa nähtiin Voikan Viestin ja Naisvoimistelijain tanssiesityksiä ja kuunneltiin 11-vuotiaan iskelmätähden Aila Tuomen lauluohjelmaa.

Voikkaalla jaettiin niin ilta- kuin kesämestaruuskilpailujen palkinnot, yhtymän jalkapallomestaruuspalkinnot sekä osastojen välisen jalkapallokilpailun palkinnot. Suunnistus- kilpailussa palkittiin seuraavat: miesten sarjassa Antero Taskinen ja Klaus Luukkanen, miehet yli 43 v. Toivo Ukkonen ja Veikko Nurminen ja nuorukaiset alle 18 v. Leo Ukkonen ja Markku Sihvo.

Nämä jokavuotiset urheilujuhlat ovat reipashenkisiä tilaisuuksia, jotka ovat omiaan lähentämään samojen harrastusten parissa vapaa-aikojaan viettäviä yhtiöläisiä.

Einar Rhen

Einar Koskela

Evert Inginmaa

Pitkäaikaisesti palvelleita

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

EINAR RHEN

prokuristi osto-osastolta tulee 31. 12. olleeksi 45 vuotta yhtiömme palveluksessa. Hän on syntynyt 6. 12. 1896 Pietarissa, missä hän myös kävi koulua. Tammikuun 1 pnä 1915 hän tuli Kymin Osakeyhtiön Pietarissa toimivan tytäryhtiön Kauppaosakeyhtiö Kymmene'n palvelukseen konttoristiksi. V. 1918 hän muutti Suomeen, jossa hän osallistui vapaaehtoisena vapaussotaan. Lokakuun 15 pnä 1919 prokuristi Rhen tuli uudelleen Kymin Oy:n palvelukseen kirjeenvaihtajaksi pääkonttorin osto-osastolle. Tällä osastolla hän on toiminut koko ajan, nykyisin apulaisostopäällikkönä. Prokuristiksi hänet nimitettiin v. 1934. Hän on tehnyt useita opintomatkoja ulkomaille mm. Englan-

tiin ja Ruotsiin. Hänelle on myönnetty useita kunnia- ja muistomitaleja mm. Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki.

EINAR JOHANNES KOSKELA

puuseppä Kymin rakennusosastolta tulee 31. 12. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 18. 10. 1898. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1918 Kymin paperitehtaalle. Työskenneltään eri osastoilla hän siirtyi v. 1921 Kymin rakennusosastolle.

EVERT INGINMAA

etumies Kymin puuhiomolta tulee 6. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt litissä 8. 9. 1903. Yhtiön palvelukseen Kymin ulkotyöosastolle hän tuli 22. 4. 1918. Sieltä hän siirtyi parin vuoden kuluttua puuhiomolle. Hiomon etumieheksi hänet nimitettiin 1. 8. 1927. Kymin puuhiomon etumieheksi hän siirtyi 1. 5. 1929.

EINO JALMAR NIEMINEN

lastaaja Kymin paperitehtaalta on palvelut yhtiötä 40 vuotta. Kortistossa oleiden tietojen mukaan tämän merkkipäivän piti olla 7. 1. 1960, mutta tarkistettujen tietojen perusteella se on ollut jo 22. 7. 1958. Nieminen on syn-

tynyt litissä 13. 11. 1904. Yhtiön palvelukseen Kuusaan sahalle hän tuli v. 1916. Sen jälkeen hän työskenteli muilla osastoilla ja tuli v. 1945 Kymin paperitehtaalle lastaajaksi.

KAARLE HELMINEN

puiden latoja Voikan puuhiomolta tulee 22. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Hattulassa 14. 10. 1895. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1916 työskennellen eri osastoilla kunnes v. 1945 siirtyi Voikan puuhiomolle.

JALMAR HÄMÄLÄINEN

viivaaja Kymin paperitehtaalta tulee 26. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 23. 5. 1902. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1919 Kymin paperitehtaalle lastaajaksi, jota työtä hän suoritti vuoteen 1940 saakka. Viivaajana hän on ollut v:sta 1944. Koko palvelusaikansa hän on työskennellyt Kymin paperitehtaalla.

EDITH SUOMI

siivooja Voikan puuhiomolta tulee 7. 2. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt litissä 15. 4. 1901. Ensimmäisen kerran hän tuli yhtiön

Eino Nieminen

Kaarle Helminen

Yrjö Tammio

Sulo Aalto

August Korpelainen

Ukko Miikkulainen

palvelukseen v. 1920 Voikan puuhiomalle, jossa hän on työskennellyt koko ajan lukuun ottamatta paria lyhyttä palvelusaikaa muilla osastoilla.

LEO YRJÖ TAMMIO

kupariseppä Kymin korjauspajalta tulee 14. 2. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 16. 5. 1901 ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1916 Kymin korjauspajalle.

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

SULO VEIKKO AALTO

höyrynjakoaseman hoitaja Kymin höyryosastolta täyttää 60 vuotta 22. 12. Hän on syntynyt Iitissä ja tuli yhtiön palvelukseen 13-vuotiaana puutarhapulaiseksi Kymin ulkotyöosastolle. Kupariseppä pulaiseksi korjauspajalle hän siirtyi v. 1916. Hänen vanhempiensa muuttaessa Jaalaan talonpitoon v. 1919 hän seurasi mukana, mutta naimisiin mentyään palasi Kuusankoskelle v. 1927 ja tuli korjauspajalle viilaajan apulaiseksi. Kymin höyryosastolle hän siirtyi v. 1930 ja toimi höyrynjärjestelijänä vuoteen 1957, jolloin hänet nimitettiin höyrynjakoaseman vakinaiseksi hoitajaksi.

Aalto tunnetaan erittäin huolellisena ja tunnollisena työntekijänä. Luonteeltaan vaatimattomana ja hiljaisena hän on hyvin pidetty sekä esimiestensä että työtovereittensa keskuudessa. Hänen harrastuksistaan on etusijalla maalaus. Jo nuoruusvuosistaan lähtien hän on viettänyt vapaa-aikansa värien ja siveltimien parissa. Työväenopistossa taiteilija

Tapani Lemminkäisen opissa hän oli vv. 1948—52. Monessa yhtiöläiskodissa tapaamme Aallon maalauksia. Löysipä kuusi hänen maalaamaansa taulua tiensä tänä vuonna sukulaisten mukana aina Amerikkaan saakka.

Aalto on harrastanut myös musiikkia. Jaalassa ollessaan hän soitteli hanuria talkoissa ja kuului myöhemmin mm. opettaja Valkaman torvisoittokuntaan, joka osallistui Hämeenlinnan soitto- ja laulujuhille ja kävi kerran Helsingissäkin esiintymässä. Palokunnan soittokuntaan Aalto kuului n. 7 vuotta.

JUHO TAABI MERTAMA

rakennustyöntekijä Kymin rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 22. 12. Hän on syntynyt Hartolassa. Lyhyitä poissaoloja lukuun ottamatta hän on ollut yhtiön palveluksessa v:sta 1917 lähtien ensin Voikan sahalla ja sen jälkeen parilla muulla osastolla. Kymin rakennusosastolle hän siirtyi v. 1941.

AINO MENTULA

yhteismajoituksen hoitaja Kymin talousosastolta täyttää 60 vuotta 25. 12. Hän on syntynyt Luumäellä. Yhtiöme palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1930 ammattikoulun vahtimestariksi. Tätä tointa hän hoiti vuoteen 1944. Nykyisessä tehtävässään hän on ollut yhtäjaksoisesti v:sta 1947 lukien.

Tunnollisesti on nti Mentula hoitanut omat erikoisvaatimukset asettavan tehtävänsä, joka vapaahetkienkin vieton rajoittaa lähinnä kodin piiriin.

AUGUST KORPELAINEN

voitelija Kymin paperitehtaalta täyttää 60 vuotta 6. 1. Hän on syntynyt Mäntyharjussa. Yhtiön palvelukseen metsäosastolle hän tuli v. 1917. Sen jälkeen

hän työskenteli Kuusaan sahalla, Kymin paperitehtaalta ja Kuusaan paperitehtaalta. V. 1946 hän tuli jälleen Kymin paperitehtaalte leikkuukoneen käyttäjäksi. V:sta 1958 lähtien hän on hoitanut nykyistä tehtäväänsä.

UKKO VEIKKO MIIKKULAINEN

rakennustyöntekijä Kymin rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 12. 1. Hän on syntynyt Heinäveden pitäjässä, josta nuorena miehenä lähti maailmalle onneaan koettamaan. Toimittuaan n. 7 vuotta Kaukaan Tehdas Oy:n Faneeritehtaalte Lauritsalassa ja Valtion Rikkihappotehtaalte Lappeenrannassa hän siirtyi v. 1935 Kuusankoskelle ulkotyöosaston palvelukseen. Välillä hän oli Insinööritoimisto Palmbergin palveluksessa ja tuli v. 1941 Kymin Oy:n vakinaiseksi työntekijäksi.

Siitä huolimatta, että Miikkulainen on muuttanut paikasta toiseen, on syntymäpaikka ollut aina hänen mielestään jopa siinä määrin, että hän on kirjoittanut muistiin vanhoja tapauksia Heinäveden Kerman kanavan liepeillä olevan Kerman kylän vaiheista. Isänsä kertomat ja muilta kuulemansa vanhat tarinat ja tapaukset ovat muistelmiksi koottuina. Muista Miikkulaisen vapaaajan harrastuksista mainittakoon piirustus ja maalaus, joita hän harrastaa omaksi huvikseen. Nuoruusvuosinaan hän harrasti urheilua ja hänellä on nimissään v:n 1930 Etelä-Saimaan piirin murtomaajuoksun mestaruus.

EMIL LAMMINPÄÄ

viilaaja Kymin korjauspajalta täyttää 60 vuotta 20. 1. Hän on syntynyt Valkealassa. Työnsä yhtiössä hän aloitti 14-vuotiaana Kymin ulkotyöosastolla. Neljän vuoden kuluttua hän siirtyi raihtiotiesastolle ja v. 1955 korjauspajalle.

Sulo Seppälä

SULO SEPPÄLÄ

rullapakkauksen valvoja Kymin paperitehtaalta täyttää 60 vuotta 2. 2. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen Kymin ulkotoimistolle hän tuli v. 1916. Pari vuotta yhtiöstä poissa oltuaan hän v. 1919 tuli takaisin ja tällä kertaa Kymin paperitehtaalta pakkaajaksi. V. 1950 hänet nimitettiin rullapakkauksen valvojaksi.

Sulo Seppälä tuli 16. 6. 1959 olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa.

HJALMAR LEONARD ÅKERSTRÖM

voima-aseman päivästä Kymin sähköosastolta täyttää 60 vuotta 20. 2. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1917 Kymin selluloosatehtaalta. Työskenneltyään usealla eri osastolla hän siirtyi v. 1923 Voikan sähkökorjaamolle asentajaksi ja moottorien hoitajaksi. Kuusaan saareen selluloosatehtaan voimalaitoksen päivästä täyttää hän tuli v. 1928 ja oli tässä työssä voimalaitoksen toiminnan lopettamiseen saakka, jolloin siirtyi Keltin voimalaitokselle, jossa hän nykyisin toimii käyttöpäivystäjänä.

ARVO ASKOLA

rakennusmestari Kymin rakennusosastolta täytti 50 vuotta 2. 12. Hän on syntynyt Valkealassa, josta hän v. 1927 muutti Kuusankoskelle ja tuli yhtiön palvelukseen Kymin rakennusosastolle. Vv. 1937—39 hän opiskeli Tampereen teknillisessä koulussa ja valmistui rakennusmestariksi huoneenrakennuksen opintosuunnalta. Hän on työskennellyt Kymin ja Voikan asuinrakennusosastolla ja v:sta 1948 Kymin rakennusosastolla. Hän toimii työosastonsa vanhempana rakennusmestarina ja on osallistunut mm. Lappakosken ja Hottinkosken perkaukseen ja ollut yhtiön valvovana rakennusmestarina tänä vuonna Juantehaalla kartonkivarastoa rakennettaessa.

Hjalmar Åkerström

Pohjois-Kymenlaakson Rakennusmestariyhdistykseen rakennusmestari Askola on kuulunut v:sta 1939 ja ollut yhdistyksen urheilutoimikunnan jäsen vuodesta 1950 lähtien.

Arvo Askola tunnetaan paljon laake-reita niittäneenä aktiivurheilijana. Jo asevelvollisuusaikanaan hän pääsi juoksun makuun, liittyi Kuusankosken Kisaan ja siirtyi v. 1931 Kuusankosken Urheiluseuraan. Hänen matkaskaalansa oli hyvin laaja, sillä siihen mahtuivat matkat 800—10.000 metriin ja jäsentenvälisissä kilpailuissa pikamatkatkin. Estejuoksukaana ei ollut Askolalle vierasta, sillä v. 1933 hän sai nimiinsä piirin mestaruuden ja epävirallisen piiriennätyksen. V. 1934 hän juoksi EM-kilpailuissa Torinossa 10.000 metriä ajalla 31.03,2. Seuraavana vuonna Askola paranteli tuloksiaan ja v. 1936 hän saavutti Suomen mestaruuden pitkässä maastojuoksussa. Askolan maineikkaan urheilu-uran kruunasi Berliinin olympialaisissa saavutettu hopeamitali 10.000 metrin juoksussa ja aikakin oli niin hyvä kuin 30.15,6. Askolan parhaat tulokset ovat: 1500 m 3.57,2, 3000 m 8.23,0, 5000 m 14.30,0 ja 10.000 m 30.15,6. Hän saavutti yksitoista piirin mestaruutta. Nykyisin tämä hiljainen ja vaatimaton suurjuoksija on innolla mukana Kymin Oy:n ja urheiluseurojen järjestämissä kilpailuissa tuomaritehtävissä. Arvo Askolalle on myönnetty urheilusaavutuksista SVUL:n kultainen ansiomerkki.

EERO KAARTINEN

fil.maisteri karbiditehtaalta täyttää 50 vuotta 25. 12. Hän on syntynyt Juvalla ja tullut ylioppilaaksi Savonlinnan lyseosta v. 1931. Asevelvollisuusajan päätyttyä hän opiskeli kemiaa Helsingin yliopistossa suorittaen fil.kandidaatin tutkinnon v. 1938. Samana vuonna hän tuli yhtiön palvelukseen Laskelän

Eero Kaartinen

paperitehtaalte ja toimi siellä tehtaan ylimestarina ja teknillisen johtajan apulaisena talvisodan syttymiseen saakka. V. 1944 hän tuli nykyiseen toimeensa vastavalmistuneen Voikan karbiditehtaan käyttöinsinööriksi. Hän on kemiallisten tehtaiden tuotantokomitean jäsen.

Maisteri Kaartisen harrastuksista mainittakoon osallistuminen urheilun järjestötoimintaan. Varsinkin luisteluharrastus on ollut hänelle läheinen. Hän on kuulunut SVUL:n Kymenlaakson piirin luistelujaostoon v:sta 1955 ja Kuusankosken Urheiluseuran hallitukseen v:sta 1958 lähtien. Voikan Reserviupseerikerhon johtokuntaan hän on kuulunut sen perustamisesta saakka. Hän toimii myös Kansallis-Osake-Pankin Voikan konttorin valvojana. Alansa yhdistyksistä hän kuuluu Suomalaisten Kemistien Seuraan.

Molempiin sotiin maisteri Kaartinen osallistui res.upseerina yleten kapteeniksi.

HILDA RINNE

siivooja Voikan talousosastolta täyttää 50 vuotta 28. 12. Hän on syntynyt Iitissä. Yhtiön palvelukseen Voikan selluloosatehtaalte hän tuli v. 1928 ja työskenteli siellä lyhyitä katkoja lukuun ottamatta vuoteen 1939. Nykyisin hän on Voikan konttorin siivoojana. Hänen harrastuksistaan mainittakoon puutarhanhoito ja käsityöt.

ALFRED SAHRMAN

purkaja Voikan ulkotoimistolta täyttää 50 vuotta 8. 1. Hän on syntynyt Säkijärvellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1952 nykyiselle osastolleen työskenneltyään sitä ennen viisi vuotta Kuusankosken kunnan sementtivalimolla. Jo Säkijärvellä aloitettu sementtituotteiden valmistus pääasiassa kotitarpeiksi on vieläkin tärkein vapaa-ajan harrastus.

Otto Hämäläinen

VILJO PASI

silinterimies Kymin selluloosatehtaalta täyttää 50 vuotta 25. 1. Hän on syntynyt Valkealassa. Ennen yhtiömme palvelukseen tuloaan hän työskenteli Suomen Myllykivitehtaalla n. 6 vuotta. Minton-koneen pakkaajan apulaiseksi Kymin selluloosatehtaalle hän tuli v. 1934. Lukuun ottamatta kolmen kuukauden palvelusaikaa ulkotyöosastolla hän on ollut yhtäjaksoisesti Kymin selluloosatehtaalla ja toimii nykyisin silinterimiehenä.

OTTO KAARLO HÄMÄLÄINEN

sähköasentaja Voikan sähköosastolta täyttää 50 vuotta 28. 1. Hän on syntynyt Mäntyharjussa. Kymin Oy:n ammattikoulun käytyään hän tuli yhtiön palvelukseen Kymin sähkökorjaamolle v. 1926. Työskenneltyään välillä muilla osastoilla sekä muiden työnantajien palveluksessa hän tuli v. 1952 Voikan sähkökorjaamolle.

UUNO NURMINEN

voitelija Voikan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 30. 1. Hän on syntynyt Iitissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1931 kuusen voilijaksi Voikan ulkotyöosastolle. Sen jälkeen hän työskenteli useilla muilla osastoilla, kunnes v. 1938 tuli Voikan paperitehtaalle voitelijaksi. Nurminen on voitelijoiden luottamusmies.

JAAKKO KALERVO MYNTTINEN

ratatyömies Kymin rautatieosastolta täyttää 50 vuotta 3. 2. Hän on syntynyt Iitissä ja tullut yhtiön palvelukseen ensimmäisen kerran v. 1925 vaunujen voitelijaksi ulkotyöosastolle. Oltuaan välillä muualla hän tuli v. 1926 Kymin tehtaahan—Kuusankosken raitiotie-

Uuno Nurminen

osastolle ratatyömieheksi ja työskenteli siellä kolmisen vuotta. Toistamiseen hän oli jonkin aikaa pois yhtiöstä, mutta palasi v. 1930 tällä kertaa rautatieosastolle, jossa hän edelleenkin työskentelee.

VÄINÖ NARINEN

piirtäjä sosiaaliosastolta täyttää 50 vuotta 5. 2. Hän on syntynyt Iisvedellä. Yhtiön palvelukseen Kuusaan sahalle tukinuittoon hän tuli jo nuorena poikana. V. 1928 hän tuli Kymin paperitehtaalle ja toimi vv. 1931—40 rotatiokoneen apumiehenä ja nimitettiin rotatiokoneen käyttäjäksi v. 1940. Kuusaan paperitehtaalla hän työskenteli vv. 1941—48. Väinö Narinen haavoittui jatkosodassa vaikeasti ja joutui sen tähden valitsemaan uuden ammatin. Hän kävi Invalidisäätiön konepiirustuskurssin v. 1948 ja on siitä lähtien toiminut nykyisessä ammatissaan.

VÄINÖ ROBERT LEHTINEN

valaja Voikan korjauspajalta täyttää 50 vuotta 10. 2. Hän on syntynyt Iitiläisissä. Yhtiön palvelukseen Kymin rakennusosastolle hän tuli jo 13-vuotiaana. Kymin korjauspajalle hän siirtyi v. 1927 ja Voikan korjauspajalle v. 1952. Hän on toiminut v:sta 1932 lähtien valajana.

Väinö Lehtinen on innokkaasti ottanut osaa yhtiön harrastusurheilukilpailutoimintaan ja saanut yhtiön kultaisen 10-vuotismerkin. Retkeily ja kalastus kuuluvat lisäksi hänen vapaa-ajan harrastuksiinsa.

TOIVO TIELINEN

puiden latoja Voikan puuhiomolta täyttää 50 vuotta 10. 2. Hän on syntynyt Säkkiärvellä. Yhtiön palvelukseen Voikan puuhiomolle hän tuli v. 1949.

Väinö Narinen

PAULI SAMUEL VUORELA

viivaaja Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 20. 2. Hän on syntynyt Hoivinmaalla. Yhtiön palvelukseen puutarhaan hän tuli v. 1926. Samana vuonna hän siirtyi Kymin paperitehtaalle, jossa työskenteli paperikoneella vuoteen 1945, jolloin hänet nimitettiin viivaajaksi.

HALLAN TEHTAAT

JUHO MANNINEN

sahaaja höyläämöstä täyttää 60 vuotta 14. 1. Hän on syntynyt Mikkeliissä. Yhtiön palvelukseen höyläämölle hän tuli ensimmäisen kerran v. 1940 halkaisusahaajaksi. Oltuaan välillä poissa n. puolitoista vuotta hän tuli uudelleen höyläämölle entiseen työhönsä.

TEODOR JULKU

autonasentaja autokorjaamosta täyttää 60 vuotta 17. 1. Hän on syntynyt Uudellakirkolla. Yhtiön palvelukseen sahalle sekatöihin hän tuli v. 1937 ja siirtyi voitelijaksi v. 1940. V:sta 1953 hän on ollut nykyisessä työssään.

JONNE ANDERSEN

tukkien uittaja sahalla täyttää 60 vuotta 7. 2. Hän on syntynyt Kymissä. Yhtiön palvelukseen lautatarhalle taaplaajaksi hän tuli v. 1919. Hän on työskennellyt vuoroin sahalla ja lautatarhassa, mutta nyt yhtäjaksoisesti sahalla v:sta 1953.

Jonne Andersen

Emil Lindelöf

Ester Salonen

Sulo Jyräsalo

MILKA MÄKELÄ

kuormaaja lautatarhalla täyttää 60 vuotta 23. 2. Hän on syntynyt Vehkalahdella. Hän on tullut ensimmäisen kerran sahalle v. 1931 ja työskennellyt lyhyitä poissaoloja lukuun ottamatta vuoroin sahalla ja lautatarhalla. V:sta 1953 lähtien hän on työskennellyt yhtäjaksoisesti lautatarhalla.

PAAVO TANI

kirvesmies rakennusosastolta täytti 50 vuotta 18. 12. Hän on syntynyt Kymissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1933 sekatyömieheksi lautatarhalle, jossa työskenteli myöhemmin taaplaajana ja kuormaajana ja siirtyi v. 1952 kirvesmieheksi rakennusosastolle.

TOIVO VÄLIMÄKI

kuormaaja sahalla täyttää 50 vuotta 5. 1. Hän on syntynyt Lapualla. Yhtiön palvelukseen sekatöihin lautatarhalle hän tuli v. 1934. Muutaman kuukauden poissa oltuaan hän tuli uudelleen v. 1942 tällä kertaa sahalle purunkuormaajaksi.

ONNI VIRKKI

lajittelija sahalla täyttää 50 vuotta 14. 1. Hän on syntynyt Koivistolla. Hän tuli sahalle tyvitasajaksi v. 1934. Oltuaan välillä n. vuoden ajan poissa hän tuli v. 1940 lautatarhalle, josta v. 1941 siirtyi sahalle.

HÖGFORSIN TEHDAS

EMIL LINDELÖF

traktorinkuljettaja maatalousosastolta täyttää 60 vuotta 9. 1. Hän on syntynyt Ul. Pyhäjärvellä. Maatalousosaston palvelukseen hän tuli jo 12-vuotiaana. Hän on ehtinyt tehdä kaikkia maatalouden alalla esiintyviä töitä 47 vuotta kestäneen palvelusaikansa kuluessa.

ESTER SALONEN

saunan hoitaja täyttää 60 vuotta 30. 1. Hän on syntynyt Vihdissä ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1941 Nahkion saunan hoitajaksi, jota tointa edelleenkin hoitaa.

AURA KOPONEN

konttoristi lähetysosastolta täyttää 50 vuotta 10. 1. Hän on syntynyt Pietarissa. Yhtiön palvelukseen rva Koponen tuli tämän vuoden elokuussa.

SULO JYRÄSALO

kaavaaja valimosta täyttää 50 vuotta 13. 1. Hän on syntynyt Pusulassa. Yhtiön palvelukseen valimoon hän tuli v. 1938. Nykyisin Jyräsalo kaavaa keskuslämmityskattiloiden liitteitä.

LAILA SALMI

siivooja valimosta täyttää 50 vuotta 8. 2. Hän on syntynyt Ul. Pyhäjärvellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1947. Oltuaan välillä kaksi vuotta poissa hän palasi takaisin v. 1950 siivoojaksi puhdistamoon.

ERIK KARLING

konttoripäällikkö Högforsin tehtaalta täyttää 50 vuotta 23. 2. Hän on syntynyt Turussa. Ylioppilaaksi hän tuli v. 1929 ja valtiotieteiden kandidaatiksi v. 1935. Maisteriksi hänet vihittiin v.

Erik Karling

Uno Airaksinen

Toivo Viinikainen

Veikko Vartiainen

Saimi Ahonen

Veikko Kuosmanen

Aarre Kurittu

1948. Maisteri Karling tuli yhtiön palvelukseen Kymintehtaan kirjaamoon v. 1936. Kymintehtaalla hän toimi useilla eri osastoilla mm. tilasto-, osto- ja myyntiosastolla. V. 1940 hän siirtyi Juantehtaalle hoitamaan tehtaan osto- ja myyntiasioita. Högforsin tehtaan konttoripäällikön apulaiseksi hän tuli v. 1945 ja nimitettiin konttoripäälliköksi v. 1950.

Konttoripäällikkö Karling on työnsä ohella hoitanut lukuisia luottamustehtäviä. Hän on tehtaan avustuskassan ja Lohjan—Kytäjän Eläkerahaston hoitaja. Hän on ollut kauppalahallituksen ja tutkijalautakunnan jäsen sekä valtionverolautakunnan puheenjohtaja. Hän on myös Kansallis-Osake-Pankin Karkkilan konttorin valvoja ja Luoteis-Uudenmaan kauppakamariosaston hallituksen jäsen.

METSÄOSASTO

UUNO KUSTI AIRAKSINEN

metsätyönjohtaja Nilsin Siikajärveltä täyttää 60 vuotta 15. 1. Hän on syntynyt Nilsissä ja tullut yhtiöme palvelukseen v. 1926 työnjohtajaksi Juankosken hoitoalueen Siikajärven piiriin, josta hän tämän vuoden marraskuun 1 p:nä siirtyi saman hoitoalueen Säyneisen piiriin. Työnjohtaja Airaksinen on toiminut omien ja ostometsien parissa Rautavaaran, Juuan, Säyneisen ja Nilsin pitäjissä ja saanut työmaansa luistamaan hyvin vaikeissakin olosuhteissa. Hänet tunnetaan paikkakunnalla myös Keyrityn- ja Luostanjoen taitavana uittotyönjohtajana. Tunnollisena ja ammattitaitoisena henkilönä sekä

välittömällä ja rehdillä suhtautumisellaan hän on saavuttanut esimiestensä ja alaistensa täydellisen luottamuksen. Myös alueensa metsänomistajiin on työnjohtaja Airaksisella hyvät suhteet.

TOIVO HERMANNI VIINIKAINEN

metsätyönjohtaja Mikkelin mlk:n Hirvijärveltä täyttää 50 vuotta 19. 2. Hän on syntynyt Pieksämäellä. Aputyönjohtajana Savon hoitoalueen Mikkelin piirissä hän oli vv. 1935—37. Käytyään sahateollisuuskoulun hän tuli v. 1939 työnjohtajaksi saman hoitoalueen Naarajärven piiriin, mistä v. 1943 siirtyi Mikkelin seudun metsänhoitoyhdistyksen neuvoksi. Nykyiseen toimeensa työnjohtajaksi Pääjanteen hoitoalueen Kuren tilalle hän tuli v. 1945. Sippolan metsäkoulun piirityönjohtajakurssin hän suoritti v. 1949. Työnjohtaja Viinikaisen pääasiallinen toiminta on keskittynyt lähinnä omissa metsissä suoritettavien erilaisten hankinta- ja hoitotöiden valvontaan, minkä ohella hän on suorittanut puutavaran ostotehtäviä. Hän on menestyksellä hoitanut tehtävänsä. Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon monet jännittävät kampaillut Ylänteen ja Poikelmuksen hauen-vonkaleiden kanssa.

JUANTEHDAS

VEIKKO VARTIAINEN

apumies maatalousosastolta täyttää 50 vuotta 25. 12. Hän on syntynyt Muuruvedellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1936 palvellen eri osastoilla. V:sta 1957 hän on työskennellyt maatalousosastolla.

SAIMI AHONEN

saunottaja täyttää 50 vuotta 21. 1. Hän on syntynyt Kaavilla. Rva Ahonen on v:sta 1934 ollut yhtiöme palveluksessa, joskaan ei yhtäjaksoisesti. V:sta 1953 hän on toiminut saunottajana. Vapaa-ajat ovat rva Ahoelta kuluneet etenkin näytelmäharrastuksen piirissä, mutta lisäksi hän on kuulunut Juankosken Työlaulajiin sekä paikalliseen työväenyhdistykseen sen toimihenkilönä.

VEIKKO KUOSMANEN

rakennusosaston työmies täyttää 50 vuotta 17. 2. Hän on syntynyt Nilsissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli jo v. 1923 maanviljelysosastolle apupojaksi, minkä jälkeen hän on ollut työssä eri osastoilla. Kalastus ja omakotirakennustyöt ovat vieneet hänen viime aikojen vapaahetkensä.

HAUKKASUO

AARRE KURITTU

kokoojakoneen käyttäjä Haukkasuolta täytti 50 vuotta 13. 12. Hän on syntynyt Sippolassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1944 Heseper-nostokoneelle, jossa työskenteli kesäisin. Talvisin hän oli metsäosastolla. Nykyistä tehtäväänsä hoitamaan hän tuli v. 1951. Kurittu on ollut pääluottamusmiehenä v:sta 1956 lähtien. Työturvallisuustoimikuntaan hän on kuulunut v:sta 1956 ja tuotantokomiteaan vuodesta 1957 lähtien. Nuorempana Kurittu oli innokas metsästäjä, mutta viime vuosien vapaa-ajat ovat kuluneet oman kodin rakentamisessa.

Harjannostajaiset Haukkasuolla

Haukkasuolla on syksyn kuluessa kohonnut samaan rakennusriviin korjauspajan ja veturitallin kanssa tarve- ja voiteluainetarasto. Varasto on rakennettu sementtitiilistä ja lattia ja välikatto betonista. Urakoitsijana on toiminut Rakennustoimisto Launne Oy Kouvolasta. Harjannos-

tajaisia vietettiin marraskuun 11 päivänä. Rakennuttajan puolesta puhui Haukkasuon käyttöpäällikkö W. Ekelund selostaen rakennuksen tarpeellisuutta ja kiittäen sekä urakoitsijaa että työntekijöitä. Urakoitsijaliikkeen puolesta puhui dipl. ins. Martti Launne.

Järjestelmällistä työturvallisuustoimintaa on yhtiössämme harrastettu jo kolme vuosikymmentä. Tässä työssä on turvallisuustoimikunnilla keskeisin tehtävä. Olemme saaneet julkaistavaksemme kuvan Kymin korjauspajan ja sähköosaston turvallisuustoimikunnasta v:lta 1935.

Istumassa vas. putkiseppä Toivo Lahti, mestari Erik Maunola, kupariseppä Jalmari Lahtinen, sosiaalitarkastaja Margit Borg, mestari Hugo Hessle ja Kaarle Virta, seisomassa käämiä Martti Valokari, hitaaja Antti Tuominen, asentaja Onni Juusela ja viilaaja Einar Saarinen.

Toimituksen tuolilta

Tällä kertaa pakinan naputtaja pantiin ahtaalle. Ei annettu kuin yksi vaivainen palsta. Se on, hyvät lukijamme, nähkääs sillä tavalla, että lehti on saatava täyteen, mutta enempääkään siihen ei mahdu kuin mitä se sisäänsä ottaa. Jos alat lisätä sivumäärää, niin silloin on otettava vähintään neljä, mutta mieluummin kahdeksan sivua jatkoksi. Sellaista se on, väliin väljää, väliin ahdasta. Ja kun meidän palstatilamme on täällä hännänhuippuna, saamme ottaa tönäisyjä milloin oikealta, milloin vasemmalta sivustalta.

Emme kuitenkaan ala valitella näin joulun kynnyksellä. Katselemme yhtä mielellämme kuin te, arvoisat lukijamme, viereisen takakannen kilpailukuvia, emmekä ole niille kateellinen, vaikka ne ovatkin vallanneet tavallisen paikkamme. Kuva se on sentään aina poikaa harmaan tekstin rinnalla. Kuvakirjoista pidämme, olimme sitten lapsia, aikuisia tai vanhuksia.

Ja kelpaa näitä kilpailukuvia katsellakin. Ne ovat kyllä julkaisemisen arvoisia. Erityisesti meitä itseämme ilahduttaa se, että olemme saaneet yhtiölläiset mukaan tähän kilpailuun. Urheilulenkille kyllä aina liikenee väkeä, mutta muihin rientoihin on vaikeampi saada harrastajia mukaan. Kuitenkin on niin, että harrastuksia tarvitaan jokapäiväisen työn vastapainoksi. Ne vasta elämän ryydittävät, ovat kuin särvintä leivän päällä. Silloin ei jää turhille kotkotuksillekaan aikaa. Silloin kansalainen säilyttää henkisen ryhtinsä, pitää mielialansa pirteänä ja estää itsensä vajoamasta tyhjänpäiväisyyden rannattomaan suohon.

Yhtiöläistemme kesken pitäisi saada enemmän syntymään tällaista harrastustoimintaa. Kyllähän sitä nytkin on, mutta eipä olisi lisää pahitteiksi. Samalla myös toimitus saisi lähemmän kosketuksen suureen lukijakuntaansa. Ystäviähän tässä nytkin ollaan, mutta luja ja auttavainen kädenpuristus kentältä päin on meille aina tervetullut.

Hyviä joulunpyhiä ja paljon onnea tulevalle vuodelle

T u o m o

II p. A-sarjassa:
Mauri Rytteri: Tehtaan valot

IV p. A-sarjassa:
Eino Rihula: Keskitalvea

